Talim Noktası
DERS KİTAPLARI · SORU BANKASI

Yazılı Provaları

7. Sınıf

Çözümler ve Puanlama

1. Dönem 1. Ortak Yazılı Sınav
Bütün senaryoların örnek cevapları,
kısmi puan ölçütleri ve değerlendirme tabloları

Türkçe	Matematik	Fen Bilimleri	Sosyal Bilgiler
6 senaryo	4 senaryo	5 senaryo	5 senaryo

2026-2027 Eğitim Öğretim Yılı · Talim Noktası

İçindekiler

Nasıl çalışılır?
1. Bu kitapçıkta Yazılı Provaları kitapçığındaki her senaryonun örnek cevapları ve kısmi puan ölçütleri var.
2. Önce senaryoyu süre tutarak çözün. Çözüme, cevaplarınızı yazdıktan sonra bakın.
3. Puanınızı her çözümün sonundaki "Kendimi Değerlendiriyorum" tablosuna yazın. Puan kaybettiğiniz çıktıyı genel tekrar kitapçığından yeniden çalışın.

Türkçe

	Soru	Sayfa
Senaryo 1	7	4
Senaryo 2	6	6
Senaryo 3	7	8
Senaryo 4	7	10
Senaryo 5	6	12
Senaryo 6	6	14

Matematik

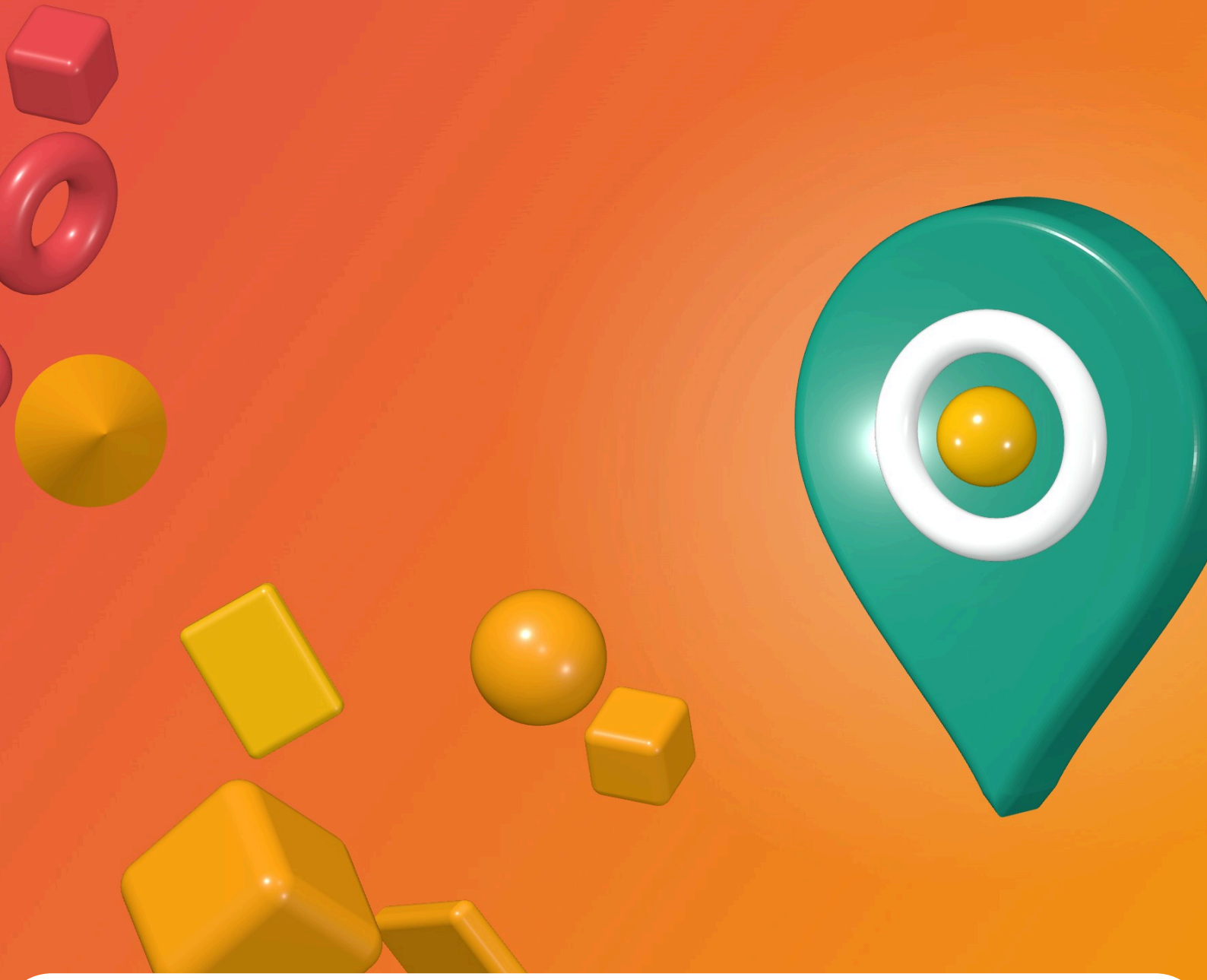
	Soru	Sayfa
Senaryo 1	7	17
Senaryo 2	5	19
Senaryo 3	7	21
Senaryo 4	6	23

Fen Bilimleri

	Soru	Sayfa
Senaryo 1	9	26
Senaryo 2	7	28
Senaryo 3	8	30
Senaryo 4	6	32
Senaryo 5	7	34

Sosyal Bilgiler

	Soru	Sayfa
Senaryo 1	7	37
Senaryo 2	7	39
Senaryo 3	8	41
Senaryo 4	7	43
Senaryo 5	6	45

Türkçe

7. Sınıf • Yazılı Provaları • Çözümler ve Puanlama

Senaryo 1 7 soru | **Senaryo 2** 6 soru | **Senaryo 3** 7 soru | **Senaryo 4** 7 soru | **Senaryo 5** 6 soru | **Senaryo 6** 6 soru

Çözümler ve Puanlama

Senaryo 1 · 7. Sınıf Türkçe

Toplam 100 puan

Tam puan: maddedeki bütün ölçütler karşılanır. **Kısmi puan:** tablodaki ölçütlere göre verilir. **Sıfır puan:** cevap boş bırakılır ya da ölçütlerin hiçbiri karşılanmaz. Örnek cevaptan farklı ama doğru ve gerekçeli cevaplar da tam puan alır.

1 Tam puan: 10

T.O.7.5

	Örnek cevap	Kısmi puan ölçütü
a)	Beyaz zemine çizilmiş **kapkara çizgiyi izleyerek pisti tamamlamak**.	2 puan.
b)	**Düz yollarda** sorunsuz ilerliyor, **virajlardan birinde** çizgiden çıkıyordu.	Her bölüm 1 puan.
c)	**2. virajda** (krokide altı işaret). Bu viraj **pencerenin önündedir**. Öğleden sonra **güneş tam oraya vurur**.	Viraj 1, fark 1 puan.
d)	Duyargaların **ayarını salonun ışığına göre** yeniden yaptılar. Virajlara girerken **hızı düşürdüler**.	Her değişiklik 1 puan.
e)	Ekip **dereceye giremedi** ama ikinci turda pisti **hatasız** tamamladı. Hatasız bitiren takımlar arasına girdi.	2 puan. Yalnızca birini yazana 1 puan.

2 Tam puan: 15

T.O.7.4

	Örnek cevap	Kısmi puan ölçütü
a)	**hayıflanmakla**: ipucu, Efe'nin "Keşke … prova yapsaydık!" diye söylenip durması ve "Hira ise" sözündeki karşıtlık. Anlam: **yapılamayan bir şey için üzülmek, "keşke" deyip durmak**. **itinayla**: ipucu, hemen ardından gelen "hiçbir adımı atlamadan" açıklaması. Anlam: **özenle, dikkatle**.	Her kelime için ipucu 2, anlama uygun tahmin 3 puan.
b)	**2**. İpucu: Ekip duyargaların ayarını **salonun ışığına göre** yaptı. Robot ancak bundan sonra **çizgiyi doğru izledi**. Bu, aygıtı işini doğru yapacak duruma getirmektir.	Doğru numara 2, metinden ipucu 3 puan.

3 Tam puan: 15

T.O.7.8

	Örnek cevap	Kısmi puan ölçütü
a)	Örnek: **kararlı** (azimli): Robot her çizgiden çıktığında onu yerine koydu, kodu yeniden yazdı. Efe vazgeçmeyi önerince sorunun izini sürdü. **dikkatli** (gözlemci): Robotun çıktığı her yere not yapıştırdı, notların pencerenin önündeki virajda toplandığını fark etti. **soğukkanlı**: Yarışmada robot çizgiden çıkınca hayıflanmadı, lambalara bakıp ayarı yeniden yaptı.	Her özellik 1, metinden kanıt 2 puan. Kanıtsız özelliğe yalnız 1 puan.
b)	Örnek: **Hatalarının sebebini araştırıp onlardan ders çıkaran kişi gelişir ve başarıya yaklaşır.** Gerekçe: Hira hatadan kaçmadı. Her çıkışı not etti, sebebini buldu. Yarışmada da aynı yolla sorunu çözdü, pisti hatasız tamamladı.	Ana fikir 3, metindeki olaylarla gerekçe 2 puan. Konuyu yazana (ör. "Robot yarışması") puan verilmez.
c)	Hira, notlarla **hatalardan öğrenmenin işe yaradığını** gördü. Öğrenmenin yarışmayla bitmediğini düşünüyor. **Gelecek yılın hazırlığına hemen başlamak** ve öğrendiklerini kaybetmemek istiyor.	4 puan. Yalnızca "Yeni yarışmaya katılmak istiyor." yazana 2 puan.

4 Tam puan: 15

T.O.7.21

	Örnek cevap	Kısmi puan ölçütü
a)	içi içine sığmadı: **deyim**, çok heyecanlandı, sevinçten yerinde duramadı · kapkara: **pekiştirme**, çok kara, simsiyah · ağır ağır: **ikileme**, yavaş yavaş, acele etmeden · yüzü asıldı: **deyim**, somurttu, üzüldüğü yüzünden belli oldu	Her söz için tür 1, anlam 1 puan.
b)	Anlam: **Bir işte başarılı olmak isteyen kişi acele etmeden, sağlam adımlarla ilerlemelidir.** Olay: Ekip **virajlarda robotun hızını düşürdü**. Robot virajları ağır ağır ama güvenle döndü.	Anlam 2, metindeki olay 2 puan.
c)	**sensör** yerine **duyarga**: "**Duyargalar** bozuk herhâlde."	Kelimeyi bulma 1, Türkçe karşılıkla cümle 2 puan.

5 Tam puan: 15

T.Y.7.3

	Örnek cevap	Kısmi puan ölçütü
a)	1. **betimleme** 2. **öyküleme** 3. **sebep-sonuç**	Her doğru cevap 1 puan.
b)	Örnek: **Neden birçok öğrenci yeni başladığı bir kursu birkaç hafta içinde bırakır?** Bunun ilk sebebi hızlı sonuç beklemektir. Örneğin gitar kursuna başlayan biri ilk ay bir şarkı çalamayınca hevesini kaybeder. İkinci sebep, hata yapınca arkadaşlarından çekinmektir. Yanlış nota çalan öğrenci gülünmekten korktuğu **için** derse gitmek istemez. **Bu yüzden** kurs yarım kalır. **Dolayısıyla** yeni bir işe başlarken küçük hedefler koymalı, hatayı öğrenmenin bir parçası saymalıyız.	Giriş cümlesi 2 · iki sebep ve örnekleri 4 (her sebep 2) · ilişkiye uygun en az iki farklı bağlantı ifadesi 3 · sonuç ya da öneri cümlesi 2 · yazım ve noktalama 1 puan.

6 Tam puan: 15

T.Y.7.18

	Örnek cevap	Kısmi puan ölçütü
a)	**Robotumuz pisti sadece ikinci turda hatasız tamamladı.** Metne göre pisti hatasız bitiren başka takımlar da vardı. “Sadece” kelimesi “ikinci turda” sözünün önüne gelmelidir.	3 puan.
b)	**Zehra Hanım, Efe’ye “Defterini getir.” dedi.** (Efe’nin defteri) **Zehra Hanım, Efe’ye “Defterimi getir.” dedi.** (Zehra Hanım’ın defteri)	Her anlam 2 puan. Anlamı açıkça gösteren başka yazımlar da kabul edilir.
c)	Örnek: Salon **aydınlık ve ferahtı**, pist **özenle hazırlanmıştı**, yarışan takımlar da **çok yetenekliydi**.	Her uygun ve farklı söz 1 puan.
d)	Örnek: Dönüş yolunda hepimizin **pestili çıkmıştı** ama mutluyduk.	2 puan. Anlamca uygun başka bir deyim de kabul edilir.
e)	“Hiç şüphesiz” **kesinlik**, “olabiliriz” **olasılık** bildirir, ikisi çelişir. Doğrusu: **Gelecek yıl birinci olabiliriz.**	Sebep 1, düzeltme 2 puan.

7 Tam puan: 15

T.Y.7.21

	Örnek cevap	Kısmi puan ölçütü
a)	**Kablo mablo**, **omuz omuza**, **iki üç**, **İrili ufaklı**, **tek tek**. İkilemeler ayrı yazılır, aralarına kısa çizgi ya da virgül konmaz. “darmadağın” ve “tertemiz” pekiştirmedir. Bitişik yazılır, doğrudur.	Her doğru cevap 1 puan.
b)	**B · A · C · A · B**	Her doğru harf 1 puan.
c)	**Robot son virajı döndü, salondaki herkes alkışladı.** **Efe pilleri sıraladı, kabloları sardı; Hira tekerlekleri sildi, kutuyu kapattı.**	Düzeltme 2 puan · ikinci cümlede iki virgül 2, noktalı virgül 1 puan.

Kendimi Değerlendiriyorum

Puanınızı soru soru yazın. Puan kaybettiğiniz sorunun öğrenme çıktısını genel tekrar kitapçığından yeniden çalışın, sonra o soruyu yeniden cevaplayın.

Soru	1	2	3	4	5	6	7	Toplam
Çıktı	T.O.7.5	T.O.7.4	T.O.7.8	T.O.7.21	T.Y.7.3	T.Y.7.18	T.Y.7.21	
Puan	10	15	15	15	15	15	15	**100**
Aldığım								

85–100 puan: Yazılıya hazırsınız. Kısmi puan aldığınız maddelerde ölçütü bir kez daha okuyun.

70–84 puan: Çok iyi. Puan kaybettiğiniz çıktıları kitapçıktan bir kez daha çalışın.

50–69 puan: Temel sağlam. Yanlış maddeleri çözümle karşılaştırın, sonra soruyu yeniden yazın.

0–49 puan: Genel tekrar kitapçığının ilgili bölümünü baştan çalışın, sonra bu senaryoyu yeniden çözün.

Çözümler ve Puanlama

Senaryo 2 · 7. Sınıf Türkçe

Toplam 100 puan

Tam puan: maddedeki bütün ölçütler karşılanır. **Kısmi puan:** tablodaki ölçütlere göre verilir. **Sıfır puan:** cevap boş bırakılır ya da ölçütlerin hiçbiri karşılanmaz. Örnek cevaptan farklı ama doğru ve gerekçeli cevaplar da tam puan alır.

1 Tam puan: 15

T.O.7.5

	Örnek cevap	Kısmi puan ölçütü
a)	Kovanların önünde **eskisi kadar arı yoktur**; **ancak birkaç arı gidip gelmektedir**.	3 puan.
b)	Eskiden **kekik ve gelincikle doluydu**, şimdi **sürülmüş tarlalara dönüşmüştür**.	Eski hâl 2, yeni hâl 2 puan.
c)	**Lavanta, kekik ve ayçiçeği**	Her bitki 1 puan.
d)	Kovan sayısı ve bal üretimi **her yıl azalmıştır**. 300 − 120 = **180 kg** azalmıştır.	Değişim 2, işlem ve sonuç 3 puan.

2 Tam puan: 15

T.O.7.7

	Örnek cevap	Kısmi puan ölçütü
a)	Dede **endişeli, üzgün ve düşüncelidir**. İpuçları: **kapakları kaldırınca uzun uzun bakıp hiçbir şey söylemeden kapatması**, **lokmalarını yavaş yavaş çiğnemesi, gözünü pencereden ayırmaması**, **babaanneye yalnızca başını sallaması**.	Ruh hâli 2, iki ipucu 2 puan.
b)	İpucu: **kekik ve gelincikle dolu yamaçların tarlaya dönüşmesi**. Bilgi: **arılar çiçeklerle beslenir**; çiçekler azalınca besin de azalır.	İpucu 2, ön bilgi 2 puan.
c)	Örnek: **doğaya duyarlı, ileriyi düşünen**. Kanıt: **“Bunların çiçeğini biz göremesek de arılar görecek.”**	Özellik 1, kanıt 2 puan.
d)	Örnek: **Doğaya verdiğimiz zararı onarmak için hepimiz küçük de olsa bir adım atabiliriz.**	Metnin bütününe dayanan ana fikir 4 puan. Yalnız “dede arı besler” gibi konu cümlesine puan verilmez.

3 Tam puan: 15

T.O.7.14

	Örnek cevap	Kısmi puan ölçütü
a)	1. **Çiçekli alanların azalması** (çayır ve meraların tarla, yol, bina olması) 2. **Zirai ilaçların bilinçsiz kullanılması** 3. **İklim değişikliği** (bitkilerin erken çiçek açıp solması)	Her doğru sebep 2 puan.
b)	Arılar azalır → **tozlaşma azalır** → **meyve ve sebze ürünü, dolayısıyla sofralardaki besin azalır**.	Her halka 2 puan.
c)	**bu yüzden, dolayısıyla, böylece**	Her ifade 1 puan.
d)	Başlıktaki **“neden” sorusu**, metnin **sebep-sonuç yapısında** olduğunu gösterir.	2 puan.

4 Tam puan: 15

T.O.7.15

	Örnek cevap	Kısmi puan ölçütü
a)	**arı, tozlaşma, zirai ilaç, çiçekli alan** (iklim değişikliği de kabul edilir; en çok dört işaret değerlendirilir)	Her doğru işaret 2 puan, yanlış işaret −1 puan (en az 0).
b)	Metin, arıların azalmasının **yalnızca balın azalması olmadığını** anlatır; bal **bir ayrıntıdır**, metnin ana düşüncesini taşımaz.	3 puan.
c)	Örnek: **doğal denge**, **ekosistem**, **çevre koruma**. Metin, arıların azalmasının bütün doğayı ve insanları nasıl etkilediğini anlatır.	Uygun kelime 2, gerekçe 2 puan.

5 Tam puan: 20

T.Y.7.3

	Örnek cevap	Kısmi puan ölçütü
a)	1. **böylece** 2. **çünkü** 3. **yüzünden** 4. **Mademki** (açıkta kalan: bu yüzden)	Her doğru cevap 2 puan. 1. cümlede “bu yüzden” de kabul edilir; o zaman “böylece” açıkta kalır.
b)	Örnek: Okul kütüphanemizden ödünç alınan kitap sayısı bu yıl belirgin biçimde arttı. Bunun ilk sebebi, her gün başlayan 20 dakikalık okuma saatidir. Kütüphaneye yeni kitaplar da geldi; **bu yüzden** öğrenciler raflarda ilgilerini çeken kitaplar buldu. Ayrıca kitap kulübü kuruldu. **Böylece** okuduklarımızı konuşacak bir yerimiz oldu. **Bütün bu sebeplerden dolayı** teneffüslerde kütüphane doldu ve kulübün üye sayısı iki katına çıktı.	Yapı 3, bağlantı ifadeleri 3, bilgiler 3, yazım ve noktalama 3 puan.

6 **Tam puan: 20** T.Y.7.21

	Örnek cevap	Kısmi puan ölçütü
a)	1. ✗ → **yavaş yavaş** 2. ✓ 3. ✗ → **yemyeşil** (pekiştirme bitişik yazılır) 4. ✗ → **beş altı** (yaklaşıklık bildiren ikilemede virgül konmaz) 5. ✓	Doğru maddede işaret 2 puan; yanlış maddede işaret 1, düzeltme 1 puan.
b)	1. Dedem kovanları açtı, arıları inceledi**;** ben bahçeyi suladım, tohumları ektim. 2. Arıların en sevdiği bitkiler**;** lavanta, kekik, ayçiçeği ve adaçayıdır. 3. **Arılar azaldı, bal da azaldı.** Cümlelerin içinde virgül yoktur; bu yüzden **iki kısa cümle virgülle ayrılır**.	1. ve 2. maddeler 3'er puan; 3. maddede doğru yazılış 2, açıklama 2 puan.

Kendimi Değerlendiriyorum

Puanınızı soru soru yazın. Puan kaybettiğiniz sorunun öğrenme çıktısını genel tekrar kitapçığından yeniden çalışın, sonra o soruyu yeniden cevaplayın.

Soru	1	2	3	4	5	6	Toplam
Çıktı	T.O.7.5	T.O.7.7	T.O.7.14	T.O.7.15	T.Y.7.3	T.Y.7.21	
Puan	15	15	15	15	20	20	**100**
Aldığım							

85–100 puan: Yazılıya hazırsınız. Kısmi puan aldığınız maddelerde ölçütü bir kez daha okuyun.

70–84 puan: Çok iyi. Puan kaybettiğiniz çıktıları kitapçıktan bir kez daha çalışın.

50–69 puan: Temel sağlam. Yanlış maddeleri çözümle karşılaştırın, sonra soruyu yeniden yazın.

0–49 puan: Genel tekrar kitapçığının ilgili bölümünü baştan çalışın, sonra bu senaryoyu yeniden çözün.

Çözümler ve Puanlama

Senaryo 3 · 7. Sınıf Türkçe

Toplam 100 puan

Tam puan: maddedeki bütün ölçütler karşılanır. **Kısmi puan:** tablodaki ölçütlere göre verilir. **Sıfır puan:** cevap boş bırakılır ya da ölçütlerin hiçbiri karşılanmaz. Örnek cevaptan farklı ama doğru ve gerekçeli cevaplar da tam puan alır.

1 Tam puan: 15

T.O.7.4

	Örnek cevap	Kısmi puan ölçütü
a)	**mahcup:** ipucu **başını önüne eğmesi, "yüzemedim" demesi → utanmış, utangaç**. **aksatmadan:** ipucu **"bir gün bile" → ara vermeden, düzenli olarak**. **kulaç:** ipucu **"kollarını suda … geniş geniş çeviriyordu" → yüzerken kolların suda yaptığı geniş hareket**.	Her kelimede ipucu 2, tahmin 2 puan.
b)	Metinde **1. anlamıyla (derinliği az olan)** kullanılmıştır. Örnek: **Konuyu okumadan konuştuğu için bilgisi çok sığ kaldı.**	Anlam 1, cümle 2 puan.

2 Tam puan: 15

T.O.7.5

	Örnek cevap	Kısmi puan ölçütü
a)	**Bir dağ köyünde** geçmiştir; denizi **yirmi yaşında** görmüştür.	Her bilgi 1,5 puan.
b)	**Acele etmemesini, önce merdivene tutunarak suya alışmasını** önermiştir.	3 puan.
c)	**Yere uzanıp kollarını kulaç atar gibi çevirmiş**, **nefesini tutup saniyeleri deftere yazmıştır**.	Her çalışma 2 puan.
d)	19 − 4 = **15 saniye** artmıştır.	İşlem 1, sonuç 2 puan.
e)	**Sekizinci haftasında**	2 puan.

3 Tam puan: 10

T.O.7.5

	Örnek cevap	Kısmi puan ölçütü
a)	**Satranç (cumartesi) ve ahşap boyama (pazar)**	Her kurs 1,5 puan.
b)	**Satranç, ahşap boyama, fotoğrafçılık**	Her kurs 1 puan. Fazladan yazılan her kurs için 1 puan düşülür.
c)	En geç **15 Eylül'e kadar**; **sağlık raporu** getirmelidir.	Her bilgi 2 puan.

4 Tam puan: 15

T.O.7.7

	Örnek cevap	Kısmi puan ölçütü
a)	**Korku, tedirginlik, çekingenlik**. İpuçları: **havuzun kenarında uzun süre durması**, **ellerinin titremesi**, **yalnızca sığ yerde yürümesi**.	Duygu 2, iki ipucu 2 puan.
b)	**Sudan, denizden korkuyordu**; çünkü **çocukluğu denizden uzak bir dağ köyünde geçmiş, denizi geç görmüştür**. Son paragraftaki **"Denizi ilk gördüğümde çok korkmuştum."** sözü bu çıkarımı doğrular.	Çıkarım 2, metinden destek 2 puan.
c)	1. **Ü** 2. **B** 3. ✗ (metinde hiçbir dayanağı yoktur) 4. **Ü**	Her doğru cevap 1 puan.
d)	Süre 4 saniyeden 19 saniyeye çıkmıştır; anneanne **düzenli çalışmış ve her hafta biraz daha ilerlemiştir**.	3 puan.

5 Tam puan: 15

T.O.7.21

	Örnek cevap	Kısmi puan ölçütü
a)	1. **suda ilerlemek** 2. **surat, çehre** 3. **doksan dokuzdan sonra gelen sayı**	Her anlam 1 puan.
b)	gözü korkmak **C** yüreği ağzına gelmek **D** pes etmek **B** dört gözle beklemek **A**	Her eşleştirme 1 puan.
c)	Örnek: **Damlaya damlaya göl olur.** / **Sabırla koruk helva olur.** Anneanne korkusunu her gün küçük bir adım atarak yenmiştir.	Atasözü 1, açıklama 3 puan.
d)	**Anneannem kursa çevrim içi kayıt yaptırdı, eğitmenden aldığı geri bildirim de onun isteklendirmesini (güdülenmesini) artırdı.**	Her karşılık 1, cümlenin doğru kurulması 1 puan.

6 Tam puan: 15

T.Y.7.3

	Örnek cevap	Kısmi puan ölçütü
a)	**(2) çünkü → bu yüzden / bu nedenle** (boş vaktin artması sebeptir, uğraş aramak sonuçtur). **(4) mademki → bu yüzden / bu nedenle / dolayısıyla**.	Her tespit 1, her öneri 1 puan.
b)	Örnek: Her yaşta yeni bir şey öğrenmeliyiz **çünkü** öğrenmek zihnimizi canlı tutar. Örneğin yeni bir dil ya da oyun öğrenen biri her gün yeni bağlantılar kurar. Öğrenmek bizi yeni insanlarla da tanıştırır; **bu yüzden** kurslar yalnızlığa iyi gelir. Bir yüzme kursunda tanışan iki komşu yıllarca arkadaş kalabilir. **Sonuç olarak** öğrenmenin yaşı yoktur, her yeni beceri hayatımıza renk katar.	Plan 2, yapı ve örnekler 4, bağlantı ifadeleri 3, yazım ve noktalama 2 puan.

7 Tam puan: 15

T.Y.7.21

	Örnek cevap	Kısmi puan ölçütü
a)	**yavaş yavaş** (ikilemede virgül kullanılmaz) **eş dost** (ikilemede kısa çizgi kullanılmaz) **üç beş** (sayılarla kurulan ikileme ayrı ve çizgisiz yazılır) **sapasağlam** (pekiştirme bitişik yazılır). “usul usul” ve “masmavi” doğrudur.	Her doğru cevap 2 puan. Doğru bir kelimeyi yanlış diye gösteren her cevap için 1 puan düşülür.
b)	1. **;** 2. **,** 3. **;** 4. **,** 5. **;**	Her doğru cevap 1 puan.
c)	Örnek: **Sabah erken kalktım, kahvaltımı yaptım; öğleden sonra kütüphaneye gittim, iki kitap aldım.**	Noktalı virgülün doğru yerde kullanılması 2 puan.

Kendimi Değerlendiriyorum

Puanınızı soru soru yazın. Puan kaybettiğiniz sorunun öğrenme çıktısını genel tekrar kitapçığından yeniden çalışın, sonra o soruyu yeniden cevaplayın.

Soru	1	2	3	4	5	6	7	Toplam
Çıktı	T.O.7.4	T.O.7.5	T.O.7.5	T.O.7.7	T.O.7.21	T.Y.7.3	T.Y.7.21	
Puan	15	15	10	15	15	15	15	**100**
Aldığım								

85–100 puan: Yazılıya hazırsınız. Kısmi puan aldığınız maddelerde ölçütü bir kez daha okuyun.

70–84 puan: Çok iyi. Puan kaybettiğiniz çıktıları kitapçıktan bir kez daha çalışın.

50–69 puan: Temel sağlam. Yanlış maddeleri çözümle karşılaştırın, sonra soruyu yeniden yazın.

0–49 puan: Genel tekrar kitapçığının ilgili bölümünü baştan çalışın, sonra bu senaryoyu yeniden çözün.

Çözümler ve Puanlama

Senaryo 4 · 7. Sınıf Türkçe

Toplam 100 puan

Tam puan: maddedeki bütün ölçütler karşılanır. **Kısmi puan:** tablodaki ölçütlere göre verilir. **Sıfır puan:** cevap boş bırakılır ya da ölçütlerin hiçbiri karşılanmaz. Örnek cevaptan farklı ama doğru ve gerekçeli cevaplar da tam puan alır.

1 Tam puan: 15

T.O.7.4

	Örnek cevap	Kısmi puan ölçütü
a)	**sendelemek: C** → ipucu **“biri koptu, ötekiler de … durdu”** **tartmak: A** → ipucu **“birini avucunda tarttı”**, **“Kanat ağır olursa”** **lehimlemek: B** → ipucu **“kopan kablonun uçlarını … birbirine sağlamca tutturdu”**	Her kelimede harf 1, ipucu 2 puan.
b)	1. **2. anlam** 2. **1. anlam** 3. **4. anlam** 4. Örnek: **Prizle oynayan çocuğu elektrik çarptı.**	1. ve 4. maddeler 2’şer, 2. ve 3. maddeler 1’er puan.

2 Tam puan: 15

T.O.7.5

	Örnek cevap	Kısmi puan ölçütü
a)	**Türbinin ürettiği elektrikle küçük bir lambayı yakmak.**	3 puan.
b)	1. deneme: **plastik şişe → kanatlardan biri koptu, ötekiler durdu**. 2. deneme: **kalın karton → türbin çok ağırdı, rüzgâr onu kıpırdatamadı**.	Her denemede malzeme 1, sorun 2 puan.
c)	**Kanat için ince alüminyum levha verip nasıl büküp keseceğini göstermiştir**; **kopan kablonun uçlarını lehimlemiştir**.	Her yardım 2 puan.
d)	Açık pencereden esen **hafif rüzgâr**	2 puan.

3 Tam puan: 10

T.O.7.5

	Örnek cevap	Kısmi puan ölçütü
a)	**Jeneratör**; **gövdenin içinde** bulunur.	Parça 2, yeri 1 puan.
b)	Rüzgâr → **kanatlar döner** → **mil döner** → jeneratör → **elektrik (kablolarla şebekeye ya da aküye iletilir)**	Kanat ve mil 1’er, son halka 2 puan.
c)	**Tepelere ve kıyılara**; çünkü **buralarda rüzgâr güçlü ve sürekli eser**.	Yer 1, sebep 2 puan.

4 Tam puan: 15

T.O.7.7

	Örnek cevap	Kısmi puan ölçütü
a)	**Hayal kırıklığı, üzüntü, umutsuzluk**. İpuçları: **odasından çıkmaması**, **karton parçalarını bir kenara itmesi**, **defterini kapatması**.	Duygu 2, iki ipucu 2 puan.
b)	İlk denemedeki **plastik kanatlar ince olduğu için rüzgâra yenilip koptu**; ikinci denemedeki **karton kanatlar ağır olduğu için rüzgâr türbini döndüremedi**.	Her deneme 2 puan.
c)	Kırık kanatlar, **başarıya hatalarından öğrenerek ulaştığını** gösterir. Ana fikir: **Hatalar öğrenmenin bir parçasıdır; pes etmeyen kişi sonunda başarır.**	Sebep 2, ana fikir 2 puan.
d)	Örnek: **yardımsever, bilgili, deneyimli**. Kanıt: **Kerem’e levha verip nasıl keseceğini göstermesi, kabloyu lehimlemesi**.	Özellik 1, kanıt 2 puan.

5 Tam puan: 15

T.O.7.21

	Örnek cevap	Kısmi puan ölçütü
a)	1. **pes etmek** 2. **aklına yatmak** 3. **kolları sıvamak** 4. **yüzü gülmek** (açıkta kalan: eli ayağına dolaşmak)	Her doğru cevap 1 puan.
b)	**A**; Kerem, sorunu kendi başına çözemeyince **bu işi bilen ustaya danışmış** ve onun deneyiminden yararlanmıştır.	Seçim 1, açıklama 2 puan.
c)	İkileme: **fırıl fırıl, uzun uzun, hızlı hızlı** (biri yeterli). Zıt anlam: **ağır - ince (hafif)** ya da **kalın - ince**.	Her biri 1 puan.
d)	**deadline → son teslim tarihi**, **workshop → atölye çalışması**. **Fuarın son teslim tarihi yaklaşırken Kerem, atölye çalışmasında öğrendiklerini kullandı.**	Karşılıklar 1’er puan, cümle 4 puan.

6 Tam puan: 15

T.Y.7.18

	Örnek cevap	Kısmi puan ölçütü
a)	**Fuarda sadece ben rüzgâr türbini yaptım.** (“sadece”, anlamını etkilediği “ben” sözünün önüne gelir.)	3 puan.
b)	Komşu eskiyse: **Eskiden komşumuz olan kişinin atölyesinde kanatları kestim.** Atölye eskiyse: **Komşumun eski atölyesinde kanatları kestim.**	Her yazılış 2 puan.
c)	“Kesinlikle” **emin olmayı**, “tahmin ediyordum” **emin olmamayı** bildirir. Düzeltme: **Lambanın yanacağını tahmin ediyordum.** ya da **Lambanın kesinlikle yanacağını biliyordum.**	Açıklama 1, düzeltme 2 puan.
d)	Örnek: **Kanatlar ilk denemede koptu. İkinci denemede türbin ağır geldi, rüzgâr onu döndüremedi. Çok üzüldüm ama pes etmedim.**	Anlamı bozmadan bölme 3 puan.
e)	Örnek: **Kanatları kesmek için göz nuru döktüm.** / **… için ter döktüm.**	2 puan.

7 Tam puan: 15

T.Y.7.21

	Örnek cevap	Kısmi puan ölçütü
a)	1. **yavaş yavaş** 2. **tıklım tıklım** 3. **kıpkırmızı** 4. **eski püskü** 5. **sapasağlam** 6. **Kırık dökük**	Her doğru cevap 1 puan. İkilemede virgül ya da çizgi, pekiştirmede ayrı yazım yanlıştır.
b)	1. ✓ 2. ✗ 3. ✓ 4. ✗ 5. ✓	Her doğru cevap 1 puan.
c)	2. **Rüzgâr esti, kanatlar döndü.** (virgülsüz iki kısa cümle virgülle ayrılır) 4. **Kerem Hüsnü Amca’ya teşekkür etti.** (özneden sonra sıralanan ögeler yoktur)	Her cümle 2 puan.

Kendimi Değerlendiriyorum

Puanınızı soru soru yazın. Puan kaybettiğiniz sorunun öğrenme çıktısını genel tekrar kitapçığından yeniden çalışın, sonra o soruyu yeniden cevaplayın.

Soru	1	2	3	4	5	6	7	Toplam
Çıktı	T.O.7.4	T.O.7.5	T.O.7.5	T.O.7.7	T.O.7.21	T.Y.7.18	T.Y.7.21	
Puan	15	15	10	15	15	15	15	**100**
Aldığım								

85–100 puan: Yazılıya hazırsınız. Kısmi puan aldığınız maddelerde ölçütü bir kez daha okuyun.

70–84 puan: Çok iyi. Puan kaybettiğiniz çıktıları kitapçıktan bir kez daha çalışın.

50–69 puan: Temel sağlam. Yanlış maddeleri çözümle karşılaştırın, sonra soruyu yeniden yazın.

0–49 puan: Genel tekrar kitapçığının ilgili bölümünü baştan çalışın, sonra bu senaryoyu yeniden çözün.

Çözümler ve Puanlama

Senaryo 5 · 7. Sınıf Türkçe

Toplam 100 puan

Tam puan: maddedeki bütün ölçütler karşılanır. **Kısmi puan:** tablodaki ölçütlere göre verilir. **Sıfır puan:** cevap boş bırakılır ya da ölçütlerin hiçbiri karşılanmaz. Örnek cevaptan farklı ama doğru ve gerekçeli cevaplar da tam puan alır.

1 Tam puan: 15

T.O.7.4

	Örnek cevap	Kısmi puan ölçütü
a)	**soluklanmak:** ipucu **“her durakta” → biraz dinlenip nefes almak**. **patika:** ipucu **“patikadan ayrılmayın”, “zirveye giden patika … kıvrım çiziyordu” → dağda, ormanda yürünerek açılmış dar yol**. **sarp:** ipucu **“kaya duvarı”, “ne yukarı tırmanabiliyorduk” → çok dik, tırmanılması zor**.	Her kelimede ipucu 2, tahmin 2 puan.
b)	Başlıkta **1. anlamıyla (daha kısa yol)** kullanılmıştır. Örnek: **Soruma kestirme bir cevap verip konuyu kapattı.**	Anlam 1, cümle 2 puan.

2 Tam puan: 15

T.O.7.5

	Örnek cevap	Kısmi puan ölçütü
a)	**Saat yedide, yaylanın girişinde**	Her bilgi 1 puan.
b)	**Patikadan ayrılmamalarını, her durakta soluklanacaklarını** söylemiştir.	3 puan.
c)	Patika uzun bir kıvrım çiziyordu; karşıdaki dümdüz yoldan gidince **yarım saat kazanacaklarını** düşünmüştür.	3 puan.
d)	**Taşlar ayaklarının altından kaymaya başlamıştır**; **karşılarına aşılamayan sarp bir kaya duvarı çıkmıştır**.	Her sorun 2 puan.
e)	**Dik yamacı dolaşmak için** kıvrılmaktadır.	3 puan.

3 Tam puan: 15

T.O.7.5

	Örnek cevap	Kısmi puan ölçütü
a)	**Yalnızca Su Kaynağı’nda**	2 puan.
b)	2380 − 1450 = **930 metre**	İşlem 1, sonuç 2 puan.
c)	**Kartal Kayası ile zirve arasında**. Bu bölümde **1 kilometrede 230 metre** yükselinir; grafikte **en dik çıkan çizgi** budur.	Bölüm 2, gerekçe 2 puan.
d)	50 + 40 + 60 + 50 = 200 dakika = **3 saat 20 dakika**; grup zirveye **10.20’de** ulaşır.	Toplam süre 2, saat 2 puan.
e)	**Yürüyüş batonu**	2 puan.

4 Tam puan: 20

T.O.7.21

	Örnek cevap	Kısmi puan ölçütü
a)	1. **kesin olarak karar vermek** 2. **utandığı için kimsenin yüzüne bakamamak**	Her anlam 2 puan.
b)	1. **kulak asmadık** 2. **dilimiz tutuldu** 3. **yol yakınken** 4. **ter döktük** (açıkta kalan: gözü pek olmak)	Her doğru cevap 1 puan. Deyimin ekleri cümleye uydurulmalıdır.
c)	**A**. Anlatıcı **haritaya bakmadan, aceleyle kestirme yola saptı**; kazanmak istediği yarım saat yerine **bir saat kaybetti**.	Seçim 1, açıklama 3 puan.
d)	İkileme: **tek tek** Pekiştirme: **dümdüz** Eş anlam: **dik - sarp**	Her biri 1 puan.
e)	**Kulübün çevrim içi toplantısında rota için beyin fırtınası yaptık, sonra herkes geri bildirim verdi.**	Her karşılık 1, cümlenin doğru kurulması 2 puan.

5 Tam puan: 20

T.Y.7.3

	Örnek cevap	Kısmi puan ölçütü
a)	Sıralama: **B - C - D - E - A** Bağlantı ifadeleri: **Böylece, Bu yüzden**	Sıralama 4 (tam doğru), ifadeler 1′er puan. “B - C - D - A - E” sıralamasına 2 puan verilir.
b)	Örnek: Doğa yürüyüşüne çıkmadan önce plan yapmak hem keyfi hem güvenliği artırır. Dağda hava birden değişebilir; **bu yüzden** yola çıkmadan hava durumuna bakmak gerekir. Rotada su bulunmayabilir. **Bu nedenle** su ve yiyecek önceden hazırlanmalıdır. Rotanın süresini bilmek de önemlidir, **çünkü** karanlık bastırmadan dönmek gerekir. **Sonuç olarak** iyi bir plan, yürüyüşün sorunsuz geçmesini sağlar.	Konu cümlesi 2, sebepler ve örnekler 4, sonuç 2, bağlantı ifadeleri 3, yazım ve noktalama 3 puan.

6 Tam puan: 15

T.Y.7.21

	Örnek cevap	Kısmi puan ölçütü
a)	**tek tek, dümdüz, ufak tefek, ikişer üçer, kıvrım kıvrım, apaçık**	Her doğru cevap 1 puan.
b)	(1) **Yürüyüşe katılacaklar sabah yedide yaylanın girişinde olmalıdır.** (Özneden sonra sıralanan ögeler yoktur.) (3) **Rehber önde yürüyecek, grubu yönetecek; en arkada ise yardımcı rehber olacak, kimseyi geride bırakmayacak.** (İçinde virgül bulunan sıralı cümleler noktalı virgülle ayrılır.)	Her cümle 3 puan.
c)	Örnek: **Yürüyüş çantamdakiler; su, şapka, yağmurluk, harita ve yiyecekti.**	Noktalı virgülün özneden sonra kullanılması 2, sıralamanın virgülle yapılması 1 puan.

Kendimi Değerlendiriyorum

Puanınızı soru soru yazın. Puan kaybettiğiniz sorunun öğrenme çıktısını genel tekrar kitapçığından yeniden çalışın, sonra o soruyu yeniden cevaplayın.

Soru	1	2	3	4	5	6	Toplam
Çıktı	T.O.7.4	T.O.7.5	T.O.7.5	T.O.7.21	T.Y.7.3	T.Y.7.21	
Puan	15	15	15	20	20	15	**100**
Aldığım							

85–100 puan: Yazılıya hazırsınız. Kısmi puan aldığınız maddelerde ölçütü bir kez daha okuyun.

70–84 puan: Çok iyi. Puan kaybettiğiniz çıktıları kitapçıktan bir kez daha çalışın.

50–69 puan: Temel sağlam. Yanlış maddeleri çözümle karşılaştırın, sonra soruyu yeniden yazın.

0–49 puan: Genel tekrar kitapçığının ilgili bölümünü baştan çalışın, sonra bu senaryoyu yeniden çözün.

Çözümler ve Puanlama

Senaryo 6 · 7. Sınıf Türkçe

Toplam 100 puan

Tam puan: maddedeki bütün ölçütler karşılanır. **Kısmi puan:** tablodaki ölçütlere göre verilir. **Sıfır puan:** cevap boş bırakılır ya da ölçütlerin hiçbiri karşılanmaz. Örnek cevaptan farklı ama doğru ve gerekçeli cevaplar da tam puan alır.

1 Tam puan: 15

T.O.7.4

	Örnek cevap	Kısmi puan ölçütü
a)	**yutmak:** ipucu **"çok hızlı okumuş, nefes alırken" → kelimenin sonunu söylememek, duyulmayacak biçimde söylemek**. **taşımak:** ipucu **"Dinleyici sayfayı göremez" → ulaştırmak, iletmek**. **vedalaşmak:** ipucu **"Kitap bitince", "eski bir dostumla" → ayrılırken birbirine iyi dileklerde bulunmak; burada kitabın bitişiyle ayrılık duygusu**.	Her sözde ipucu 2, tahmin 2 puan.
b)	Metinde **1. anlamıyla (ses kaydı)** kullanılmıştır. Örnek: **Kardeşim yüzme kursuna kayıt yaptırdı.**	Anlam 1, cümle 2 puan.

2 Tam puan: 15

T.O.7.5

	Örnek cevap	Kısmi puan ölçütü
a)	**Görme engelliler için sesli kitap hazırlayan bir kütüphanede gönüllü okuyucu** olarak çalışmaktadır.	Yer 1,5, iş 1,5 puan.
b)	**Bazı cümleleri çok hızlı okumak, nefes alırken kelimelerin sonunu yutmak, diyalogların kimin ağzından çıktığını sesine yansıtamamak**	Her hata 2 puan.
c)	**Her paragraftan sonra kaydı dinleyip beğenmediği yeri baştan okumuştur; diyaloglarda her karaktere farklı ses tonu vermiştir; haftalarca her akşam yarım saat çalışmıştır**.	Her çalışma 2 puan (iki çalışma yeterli).
d)	**Zeynep'in okuduğu romanı dinleyen Hasan Bey**	2 puan.

3 Tam puan: 15

T.O.7.5

	Örnek cevap	Kısmi puan ölçütü
a)	**16 yaşını doldurmuş olmak, haftada en az 2 saat ayırabilmek, başvuru formuyla 3 dakikalık ses kaydı göndermek**	Her şart 1 puan.
b)	**İki günlük diksiyon eğitimi**	2 puan.
c)	En çok: **roman (420)** En az: **şiir (90)**	Her biri 2 puan.
d)	420 + 260 + 180 + 150 + 90 = **1100**	İşlem 1, sonuç 2 puan.
e)	**Başvuramaz**; çünkü duyuruya göre **16 yaşını doldurmuş olmak** gerekir.	Cevap 1, gerekçe 2 puan.

4 Tam puan: 20

T.O.7.21

	Örnek cevap	Kısmi puan ölçütü
a)	1. **üzülmek, hayal kırıklığına uğramak** 2. **bir şeyi zihninde canlandırmak**	Her anlam 2 puan.
b)	1. ✗ → **yüzü güldü** 2. ✓ 3. ✗ → **içini ısıttı** 4. ✓	Her işaret 1, her düzeltme 1 puan.
c)	Örnek: **Her şerde bir hayır vardır.** / **Hatasız kul olmaz.** Zeynep, ilk kaydının reddedilmesi sayesinde çalışıp gelişmiştir.	Atasözü 1, açıklama 2 puan.
d)	İkileme: **tek tek** Zıt anlam: **iyi - kötü** (ilk - son da kabul edilir)	Her biri 1 puan.
e)	**Ablam çevrim içi diksiyon atölye çalışmasına katıldı, eğitmene e-posta ile geri bildirim gönderdi.**	Her karşılık 1, cümlenin doğru kurulması 1 puan.

5 Tam puan: 20

T.Y.7.18

	Örnek cevap	Kısmi puan ölçütü
a)	**Kütüphanede ablam sadece sesli kitap okumuyor.**	3 puan.
b)	Kayıt ablanınsa: **Ayten Hanım ablama, onun kaydının çok başarılı olduğunu söyledi.** Kayıt Ayten Hanım'ınsa: **Ayten Hanım ablama, kendi kaydının çok başarılı olduğunu söyledi.**	Her yazılış 2 puan.
c)	**"Hiç hata yapmadan" ile "birkaç yerde takılarak" çelişir.** Düzeltme: **Ablam ilk kaydını birkaç yerde takılarak okumuştu.**	Açıklama 2, düzeltme 2 puan.
d)	**Ablam mektubu okudu, duvara astı, altına bir not yazdı.**	3 puan.
e)	Örnek: **Ablam her akşam okudu, kaydetti ve dinledi. Beğenmediği yeri yeniden okudu. Bu çalışma haftalarca sürdü.**	Anlamı bozmadan bölme 3 puan.
f)	Örnek: **Mektubu okuyunca ablamın gözleri doldu.** / **… içi ısındı.**	Uygun deyim 2, doğru cümle 1 puan.

6 Tam puan: 15

T.Y.7.21

	Örnek cevap	Kısmi puan ölçütü
a)	1. **ses mes** 2. **iyi kötü, az çok, er geç** (biri) 3. **sık sık** 4. **yepyeni** Örnek cümle: **Ablam kayıtlarını sık sık dinliyor.**	Her yazım 1, cümle 2 puan. İkilemede virgül ya da çizgi, pekiştirmede ayrı yazım yanlıştır.
b)	(1) ; (2) ; (3) , (4) , (5) ; (6) ;	Her doğru cevap 1 puan.
c)	Cümlelerin içinde **virgül yoksa**, iki cümle **virgülle** ayrılır. Örnek: **"Kayıt bitti, ablam rahatladı."**	Kural 2, örnek 1 puan.

Kendimi Değerlendiriyorum

Puanınızı soru soru yazın. Puan kaybettiğiniz sorunun öğrenme çıktısını genel tekrar kitapçığından yeniden çalışın, sonra o soruyu yeniden cevaplayın.

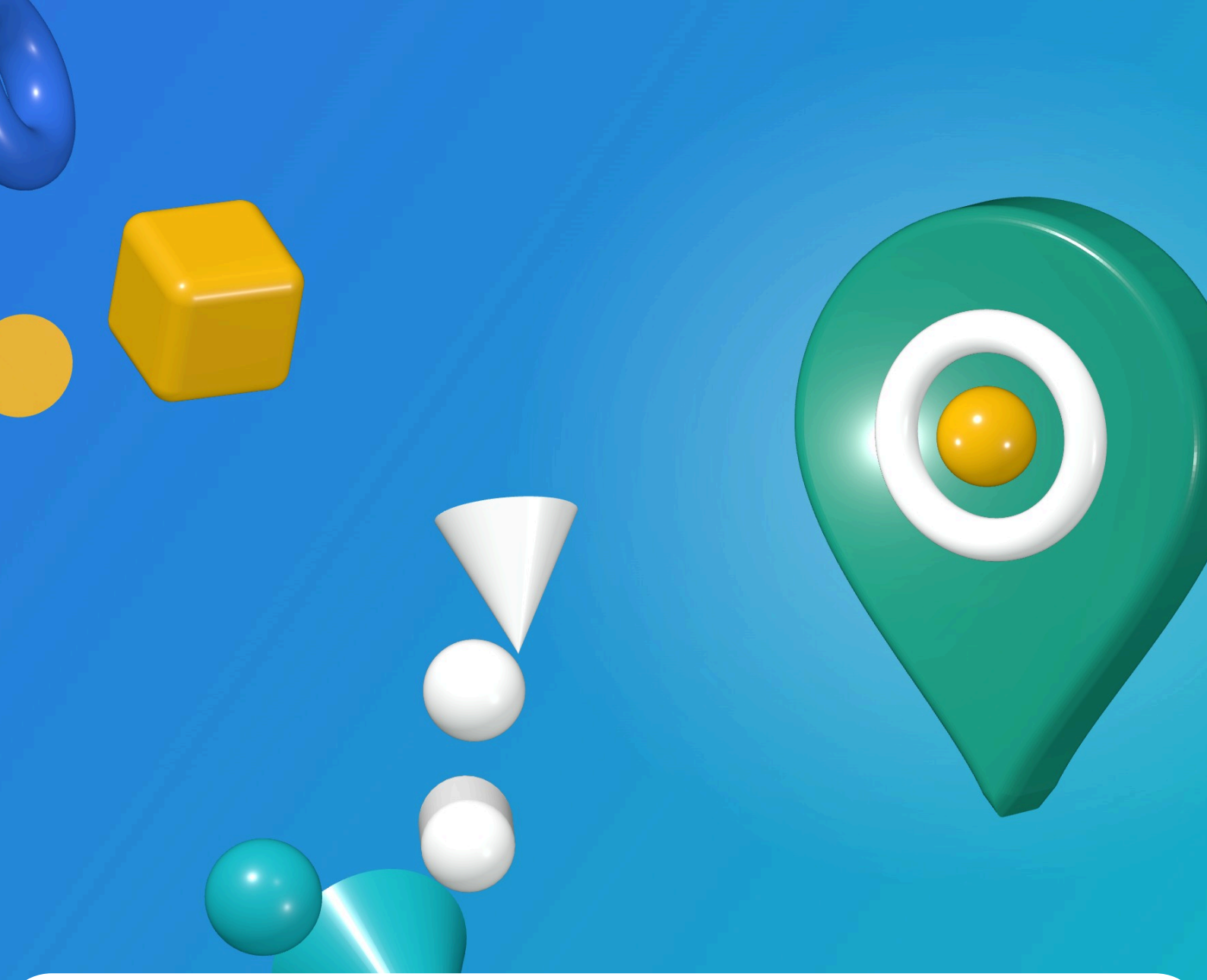
Soru	1	2	3	4	5	6	Toplam
Çıktı	T.O.7.4	T.O.7.5	T.O.7.5	T.O.7.21	T.Y.7.18	T.Y.7.21	
Puan	15	15	15	20	20	15	**100**
Aldığım							

85–100 puan: Yazılıya hazırsınız. Kısmi puan aldığınız maddelerde ölçütü bir kez daha okuyun.

70–84 puan: Çok iyi. Puan kaybettiğiniz çıktıları kitapçıktan bir kez daha çalışın.

50–69 puan: Temel sağlam. Yanlış maddeleri çözümle karşılaştırın, sonra soruyu yeniden yazın.

0–49 puan: Genel tekrar kitapçığının ilgili bölümünü baştan çalışın, sonra bu senaryoyu yeniden çözün.

Matematik

7. Sınıf • Yazılı Provaları • Çözümler ve Puanlama

Senaryo 1 7 soru | **Senaryo 2** 5 soru | **Senaryo 3** 7 soru | **Senaryo 4** 6 soru

Çözümler ve Puanlama

Senaryo 1 · 7. Sınıf Matematik

Toplam 100 puan

Tam puan: maddedeki bütün ölçütler karşılanır. **Kısmi puan:** tablodaki ölçütlere göre verilir. **Sıfır puan:** cevap boş bırakılır ya da ölçütlerin hiçbiri karşılanmaz. Örnek cevaptan farklı ama doğru ve gerekçeli cevaplar da tam puan alır.

1 Tam puan: 15

MAT.7.1.1

	Örnek cevap	Kısmi puan ölçütü
a)	Tam sayılar: **−2, 0, +3**. Tam sayı olmayan rasyonel sayılar: **$+1\frac{1}{2}$, $-\frac{3}{4}$, −1,25**. (Tam sayılar da rasyonel sayıdır: $-2 = -\frac{2}{1}$.)	Her doğru grup 2 puan; gruptaki bir hata 1 puan düşürür.
b)	A: **−2**; B: **+1,5** (1 ile 2'nin tam ortası); D: **−0,75** (0'ın 3 çeyrek solu); F: **−1,25** (−1'in 1 çeyrek solu).	Her doğru nokta 1 puan; harfler ve çeyrek çentikleri doğru kullanılmışsa +1 puan.
c)	(1) $\lvert-2\rvert = 2$, $\lvert+1\frac{1}{2}\rvert = 1\frac{1}{2}$. $1\frac{1}{2} < 2$ olduğundan **Bora** rekora daha yakındır. (2) **+3 ve −3**. Rekoru **−3** kırar; çünkü negatif fark rekordan hızlı yüzmek demektir.	(1) değerler 2, karar 1; (2) iki sayı 2, karar 1 puan.

2 Tam puan: 15

MAT.7.1.2

	Örnek cevap	Kısmi puan ölçütü
a)	$7 \div 4 = $ **1,75 kg** (bölme kalansız biter). $5 \div 6 = 0{,}8333\ldots = $ **$0{,}8\overline{3}$ kg** (kalan hep 2 olur). Devirli olan $\frac{5}{6}$; devreden rakam **3**.	Her bölme 2 puan; devirli sonuç ve devreden rakam 2 puan.
b)	$\frac{3}{8} = \frac{375}{1000} =$ **0,375** (pay ve payda 125 ile çarpılır). $\frac{7}{20} = \frac{35}{100} =$ **0,35** (5 ile çarpılır).	Her sayı 2 puan; yalnız sonuç yazana 1 puan.
c)	$9 = 3 \times 3$: **devirli**. $20 = 2 \times 2 \times 5$: **devirsiz**. $15 = 3 \times 5$: **devirli**. $50 = 2 \times 5 \times 5$: **devirsiz**. Sadeleşmiş kesrin paydasında 2 ve 5'ten başka asal çarpan varsa ondalık gösterim devirlidir.	Her karar 1 puan; asal çarpanlarla gerekçe 1 puan.

3 Tam puan: 10

MAT.7.1.2

	Örnek cevap	Kısmi puan ölçütü
a)	$0{,}85 = \frac{85}{100} = \frac{17}{20}$. $-2{,}4 = -\frac{24}{10} = -\frac{12}{5}$.	Her sayı 2 puan; sadeleştirmeyen 1 puan.
b)	$0{,}\overline{5} = \frac{5}{9}$. $0{,}1\overline{6}$: pay 16 − 1 = 15, payda 90 (bir 9, bir 0): $\frac{15}{90} = \frac{1}{6}$.	Her sayı 2 puan; sadeleştirmeyen 1 puan.
c)	$1 \div 6 = 0{,}1666\ldots = 0{,}1\overline{6}$. Sonuç doğrudur.	Bölme 2 puan.

4 Tam puan: 15

MAT.7.1.3

	Örnek cevap	Kısmi puan ölçütü
a)	P: **−0,4**; S: **−0,7**; Ç: **+0,2**; Pe: **−1,2**; C: **+0,5**. ($-\frac{7}{10} = -0{,}7$; $-1\frac{1}{5} = -1{,}2$; $\frac{1}{2} = 0{,}5$. Her çentik 0,1 birimdir.)	Her doğru nokta 1 puan.
b)	**$-1\frac{1}{5} < -\frac{7}{10} < -0{,}4 < +0{,}2 < +\frac{1}{2}$**. Su seviyesi en düşük gün **Perşembe**.	Sıralama 4 (tek yer hatası 2), gün 1 puan.
c)	Sayı doğrusunda $-1\frac{1}{5}$, −0,4'ün **solundadır** soldaki sayı daha küçüktür. Negatif sayılar 0'dan uzaklaştıkça küçülür. Bu nedenle **$-1\frac{1}{5} < -0{,}4$** olur. Kaan, mutlak değerleri karşılaştırmıştır.	Sayı doğrusu gerekçesi 3, doğru sembol 2 puan.

5 Tam puan: 15

MAT.7.1.3

	Örnek cevap	Kısmi puan ölçütü
a)	$-\frac{2}{3} = -\frac{8}{12}$, $-\frac{3}{4} = -\frac{9}{12}$: **>**. $\frac{5}{8} = 0{,}625$: **=**. $-\frac{1}{4} = -0{,}25$: **>**. $1\frac{2}{5} = 1{,}4$ ve $\frac{3}{2} = 1{,}5$: **<**.	Her kutu 1 puan.
b)	Örnek: **−6,75 ve −6,5** (ya da −6,25). $-6{,}75 = -6\frac{3}{4}$, −7'den sonraki ilk çentiktedir; −6,5 tam ortadadır; −6,25 üçüncü çentiktedir.	Her sayı 1 puan; her doğru nokta 1 puan; doğru aralık +1 puan.
c)	**Haklı değildir.** $\frac{3}{7} = \frac{12}{28}$ ve $\frac{4}{7} = \frac{16}{28}$. Arada $\frac{13}{28}$, $\frac{14}{28}$, $\frac{15}{28}$ vardır. Herhangi iki rasyonel sayı arasında daima bir rasyonel sayı bulunur.	Karar 1, genişletme 2, iki sayı 3 puan.

6 Tam puan: 15

MAT.7.1.4

	Örnek cevap	Kısmi puan ölçütü
a)	06.00'dan 11.00'e 5 saat geçer. (−14) + 5 × (+3) = (−14) + (+15) = **+1 °C**.	İşlem ifadesi 3, sonuç 2 puan.
b)	(+1) + 4 × (−2) = (+1) + (−8) = **−7 °C**.	İşlem ifadesi 3, sonuç 2 puan.
c)	Toplam değişim (−25) − (−7) = (−25) + (+7) = −18. Süre 21 − 15 = 6 saat. (−18) ÷ 6 = **−3**: sıcaklık her saat **3 °C düşmüştür**.	Toplam değişim 2, bölme 2, yorum 1 puan.

7 Tam puan: 15

MAT.7.1.4

	Örnek cevap	Kısmi puan ölçütü
a)	1. şerit: 4 parçadan **1'i** boyanır; bir parça 24 ÷ 4 = **6 kg**. 2. şerit: 5 parçadan **2'si** boyanır; bir parça 18 ÷ 5 = **3,6 kg**.	Her şeritte boyama 1, parça değeri 1 puan.
b)	Pazartesi: 24 × $\frac{1}{4}$ = 6 kg pişer; kalan 24 − 6 = **18 kg**. Salı: 18 × $\frac{2}{5}$ = 7,2 kg pişer; kalan 18 − 7,2 = **10,8 kg**.	Her gün için işlem 2, sonuç 1 puan.
c)	10,8 + 3,75 = **14,55 kg**. 14,55 > 12 olduğundan **yeter**; 14,55 − 12 = **2,55 kg** artar.	Toplama 2, karar 1, artan miktar 2 puan.

Kendimi Değerlendiriyorum

Puanınızı soru soru yazın. Puan kaybettiğiniz sorunun öğrenme çıktısını genel tekrar kitapçığından yeniden çalışın, sonra o soruyu yeniden cevaplayın.

Soru	1	2	3	4	5	6	7	Toplam
Çıktı	MAT.7.1.1	MAT.7.1.2	MAT.7.1.2	MAT.7.1.3	MAT.7.1.3	MAT.7.1.4	MAT.7.1.4	
Puan	15	15	10	15	15	15	15	**100**
Aldığım								

85–100 puan: Yazılıya hazırsınız. Kısmi puan aldığınız maddelerde ölçütü bir kez daha okuyun.

70–84 puan: Çok iyi. Puan kaybettiğiniz çıktıları kitapçıktan bir kez daha çalışın.

50–69 puan: Temel sağlam. Yanlış maddeleri çözümle karşılaştırın, sonra soruyu yeniden yazın.

0–49 puan: Genel tekrar kitapçığının ilgili bölümünü baştan çalışın, sonra bu senaryoyu yeniden çözün.

Çözümler ve Puanlama

Senaryo 2 · 7. Sınıf Matematik

Toplam 100 puan

Tam puan: maddedeki bütün ölçütler karşılanır. **Kısmi puan:** tablodaki ölçütlere göre verilir. **Sıfır puan:** cevap boş bırakılır ya da ölçütlerin hiçbiri karşılanmaz. Örnek cevaptan farklı ama doğru ve gerekçeli cevaplar da tam puan alır.

1 Tam puan: 20

MAT.7.1.1 · Doğal sayı, tam sayı, rasyonel sayı

	Örnek cevap	Kısmi puan ölçütü
a)	Doğal: **8, 0, $\frac{18}{3}$ (= 6)** · Tam: **−12, 8, 0, $\frac{18}{3}$, $-\frac{10}{5}$ (= −2)** · Rasyonel: **sayıların hepsi**	Her satır 2 puan; $\frac{18}{3}$ ve $-\frac{10}{5}$ sadeleştirilmeden atlandıysa satır 1 puan.
b)	M: **+2,5** (2 ile 3'ün tam ortası) · A: **−3** · Me: **$-6\frac{1}{2}$** (−7 ile −6'nın tam ortası)	Her nokta 2, harfler 1 puan.
c)	(1) **|−12| = 12**, **|+8,5| = 8,5**. **Dalgıç** daha uzaktır (12 > 8,5). (2) **−4,5 ve +4,5**. Mutlak değer **sıfıra olan uzaklıktır** uzaklık negatif olamaz.	(1) 3 puan, (2) sayılar 2, gerekçe 2 puan.

2 Tam puan: 20

MAT.7.1.2 · Ondalık gösterim

	Örnek cevap	Kısmi puan ölçütü
a)	$\frac{5}{8}$ = **0,625** devirsiz · $\frac{7}{12}$ = **$0,58\overline{3}$** devirli, devreden **3** · $\frac{4}{11}$ = **$0,\overline{36}$** devirli, devreden **36**	Her bölme 2, devirli/devreden kararları 2 puan.
b)	$\frac{9}{40}$: 40 = 2 · 2 · 2 · 5 → **devirsiz** · $\frac{5}{6}$: 6 = 2 · 3 → **devirli** · $\frac{7}{35}$ = $\frac{1}{5}$: 5 → **devirsiz** · $\frac{11}{15}$: 15 = 3 · 5 → **devirli**. Sadeleştirilmiş paydada **2 ve 5'ten başka asal çarpan varsa** devirlidir.	Her karar 1, açıklama 2 puan.
c)	**$0,\overline{6} = \frac{6}{9} = \frac{2}{3}$** · **$0,\overline{45} = \frac{45}{99} = \frac{5}{11}$** · Kontrol: 5 ÷ 11 = 0,4545… = $0,\overline{45}$.	Her sayı 2, kontrol 2 puan.

3 Tam puan: 20

MAT.7.1.3 · Karşılaştırma ve sıralama

	Örnek cevap	Kısmi puan ölçütü
a)	**$-5,1 < -4\frac{3}{4} < -4,7 < -4\frac{2}{3}$** (−4,75 ve −4,666…). En derinde **Nil**, yüzeye en yakın **Efe**.	Sıralama 5, adlar 2 puan.
b)	**=** (−0,75) · **=** ($\frac{7}{3} = 2,\overline{3}$) · **>** · **<** (−0,625 < −0,6)	Her sembol 1,5 puan.
c)	Örnek: **−4,71 ve −4,72** (−4,75 ile −4,7 arasındaki herhangi iki sayı). **Evet** iki rasyonel sayı arasında **daima başka bir rasyonel sayı** bulunur. Örneğin −4,71 ile −4,72 arasında −4,715 vardır; bu böyle sürer.	Sayılar 3, karar 1, açıklama 3 puan.

4 Tam puan: 20

MAT.7.1.4 · Tam sayılarla işlemler

	Örnek cevap	Kısmi puan ölçütü
a)	**(−6) + 5 · (−4) = (−6) + (−20) = −26** dalgıç **26 m derinliktedir**. Ölçekte −26'nın yeri işaretlenir.	İşlem ifadesi 3, sonuç 2, gösterim 1 puan.
b)	Yükselme: **(−5) − (−26) = +21 m**. Süre: **21 ÷ 3 = 7 dakika**.	Yükselme miktarı 4, süre 3 puan.
c)	**(+2) − (−5) = 7 m**. Toplama: **(+2) + (+5) = 7**. Bir sayıdan negatif bir sayıyı çıkarmak, **çıkanın ters işaretlisini eklemektir**.	Sonuç 2, toplama işlemi 2, açıklama 3 puan.

5 Tam puan: 20

MAT.7.1.4 · Rasyonel sayılarla problem

	Örnek cevap	Kısmi puan ölçütü
a)	Başlangıç **−240**. **(−240) + 4 · 37,5 = (−240) + 150 = −90 TL** kulüp **hâlâ 90 TL borçludur**.	Başlangıç 1, işlem 3, karar 2 puan.
b)	240 ÷ 37,5 = 6,4. 6 haftada **6 · 37,5 = 225 TL < 240 TL** (−15 TL), borç kapanmaz. En az **7 hafta** gerekir.	Bölme ya da deneme 3, 6 haftanın kontrolü 2, sonuç 2 puan.
c)	Birikim: **(−240) + 7 · 37,5 = 22,5 TL**. Maske: **22,5 · $\frac{2}{5}$ = 9 TL**. Kalan: **22,5 − 9 = 13,5 TL**.	Birikim 3, maske 2, kalan 2 puan.

Kendimi Değerlendiriyorum

Puanınızı soru soru yazın. Puan kaybettiğiniz sorunun öğrenme çıktısını genel tekrar kitapçığından yeniden çalışın, sonra o soruyu yeniden cevaplayın.

Soru	1	2	3	4	5	Toplam
Çıktı	MAT.7.1.1	MAT.7.1.2	MAT.7.1.3	MAT.7.1.4	MAT.7.1.4	
Puan	20	20	20	20	20	**100**
Aldığım						

85–100 puan: Yazılıya hazırsınız. Kısmi puan aldığınız maddelerde ölçütü bir kez daha okuyun.

70–84 puan: Çok iyi. Puan kaybettiğiniz çıktıları kitapçıktan bir kez daha çalışın.

50–69 puan: Temel sağlam. Yanlış maddeleri çözümle karşılaştırın, sonra soruyu yeniden yazın.

0–49 puan: Genel tekrar kitapçığının ilgili bölümünü baştan çalışın, sonra bu senaryoyu yeniden çözün.

Çözümler ve Puanlama

Senaryo 3 · 7. Sınıf Matematik

Toplam 100 puan

Tam puan: maddedeki bütün ölçütler karşılanır. **Kısmi puan:** tablodaki ölçütlere göre verilir. **Sıfır puan:** cevap boş bırakılır ya da ölçütlerin hiçbiri karşılanmaz. Örnek cevaptan farklı ama doğru ve gerekçeli cevaplar da tam puan alır.

1 Tam puan: 15

MAT.7.1.1 · Tam sayılar

	Örnek cevap	Kısmi puan ölçütü
a)	Doğal sayılar: **0, 1, 2, 3, 4** · Negatif tam sayılar: **−1, −2, −3**. 0 **ne pozitif ne negatiftir**.	Doğal sayılar 2, negatif tam sayılar 2, 0 bilgisi 1 puan.
b)	İkisi de 0'a **2 birim** uzaktır, uzaklıkları **eşittir**. **|−2| = 2**, **|+2| = 2**.	Karşılaştırma 3, mutlak değerler 2 puan.
c)	Birinci cümle **doğrudur**: her tam sayı paydası 1 olan bir rasyonel sayıdır ($-3 = \frac{-3}{1}$). İkinci cümle **yanlıştır**: $\frac{1}{2}$ rasyonel sayıdır ama tam sayı değildir.	Her değerlendirme 1, her örnek 1,5 puan.

2 Tam puan: 10

MAT.7.1.1 · Rasyonel sayılar ve sayı doğrusu

	Örnek cevap	Kısmi puan ölçütü
a)	**K = $-\frac{5}{3}$** ($-1\frac{2}{3}$) · **L = $-\frac{1}{3}$** · **M = $\frac{4}{3}$** ($1\frac{1}{3}$)	Her nokta 2 puan.
b)	**|K| = $\frac{5}{3}$**, **|M| = $\frac{4}{3}$** $\frac{5}{3} > \frac{4}{3}$ olduğu için **K** 0'a daha uzaktır.	Mutlak değerler 2, karar 2 puan.

3 Tam puan: 15

MAT.7.1.2 · Ondalık gösterim

	Örnek cevap	Kısmi puan ölçütü
a)	Elma: **20 ÷ 3 = 6,$\overline{6}$ TL** · Kalem: **30 ÷ 8 = 3,75 TL** · Defter: **25 ÷ 6 = 4,1$\overline{6}$ TL**. Devirli olanlar: **elma ve defter**.	Her bölme 1,5, devirli olanlar 1,5 puan.
b)	$\frac{3}{4} = \frac{75}{100} = 0{,}75$ · $\frac{7}{25} = \frac{28}{100} = 0{,}28$ · $\frac{9}{50} = \frac{18}{100} = 0{,}18$	Genişletme 2, sonuçlar 3 puan.
c)	$\frac{3}{8}$: 8 · 125 = 1000, $\frac{3}{8} = \frac{375}{1000} = 0{,}375$. $\frac{2}{3}$ genişletilemez; **3, 10'un hiçbir kuvvetini tam bölmez**, ondalık gösterimi devirlidir (0,$\overline{6}$).	Seçim 1, gerekçe 3 puan.

4 Tam puan: 15

MAT.7.1.2 · Ondalık gösterimden rasyonel sayıya

	Örnek cevap	Kısmi puan ölçütü
a)	**0,08 = $\frac{8}{100} = \frac{2}{25}$** · **1,$\overline{2}$ = $\frac{12-1}{9} = \frac{11}{9}$** · **0,1$\overline{3}$ = $\frac{13-1}{90} = \frac{12}{90} = \frac{2}{15}$**	Her sayı 2 puan (sadeleştirme yoksa 1).
b)	Ece **haklıdır**. $\frac{1}{3}$ = 0,333… ise iki tarafı 3 ile çarparız: **3 · $\frac{1}{3}$ = 1** ve **3 · 0,333… = 0,999…**. Öyleyse 0,$\overline{9}$ = 1.	Karar 1, gerekçe 4 puan.
c)	(1) Örnek: $\frac{2}{15}$ = 2 ÷ 15 = 0,1$\overline{3}$ pay paydaya bölünerek her zaman ondalık gösterim bulunur. (2) Örnek: 0,08 = $\frac{2}{25}$ ve 1,$\overline{2}$ = $\frac{11}{9}$ devirli ya da devirsiz gösterim kesre çevrilebilir.	Her önerme 2 puan.

5 Tam puan: 15

MAT.7.1.3 · Karşılaştırma ve sıralama

	Örnek cevap	Kısmi puan ölçütü
a)	C **−2,6** · A **−2,4** · D **−0,8** · E **0** · B **+1,2**	Her nokta 1 puan.
b)	**$-2\frac{3}{5} < -2{,}4 < -0{,}8 < 0 < 1\frac{1}{5}$**. En az zarar eden: **D**.	Sıralama 3, mağaza 2 puan.
c)	−2,6 sayı doğrusunda **−2,4'ün solundadır**. Sayı doğrusunda **soldaki sayı daha küçüktür**. Mutlak değer yalnız 0'a uzaklığı gösterir; −2,6 0'a daha uzak olduğu için daha küçüktür.	Sayı doğrusundaki konum 2, kural 2, mutlak değer açıklaması 1 puan.

6 Tam puan: 15

MAT.7.1.3 · Rasyonel sayıları sıralama

	Örnek cevap	Kısmi puan ölçütü
a)	Ondalık gösterimler: 0,75 · 0,625 · 0,7 · $0,\overline{6}$. $\frac{3}{4} > 0,7 > \frac{2}{3} > \frac{5}{8}$ (ya da payda 120'de eşitleme: 90, 84, 80, 75).	Yol 2, sıralama 4 puan.
b)	$-\frac{4}{5} = -\frac{16}{20}$, $-\frac{3}{5} = -\frac{12}{20}$. Örnek: $-\frac{15}{20}$, $-\frac{14}{20}$, $-\frac{13}{20}$ (−0,75; −0,7; −0,65).	Genişletme 2, sayılar 3 puan.
c)	**Haklı değildir**. $\frac{1}{2}$'den büyük bir sayı seçilse de $\frac{1}{2}$ ile o sayı arasında **daima başka bir rasyonel sayı** bulunur. Bu yüzden "hemen sonra gelen" rasyonel sayı yoktur.	Karar 1, gerekçe 3 puan.

7 Tam puan: 15

MAT.7.1.4 · Rasyonel sayılarla alışveriş problemi

	Örnek cevap	Kısmi puan ölçütü
a)	Verilenler: bütçe 250 TL, miktarlar ve birim fiyatlar. İstenen: toplam tutar ve kalan para. Her ürün için **miktar × birim fiyat** (çarpma), toplam için toplama, kalan için çıkarma.	Verilenler 1, istenenler 1, işlemler 3 puan.
b)	Domates **1,5 · 24,80 = 37,20** · Peynir $\frac{3}{4}$ **· 220 = 165** · Makarna **2 · 18,75 = 37,50** · Toplam **239,70 TL** · Kalan **250 − 239,70 = 10,30 TL**	Her tutar 1, toplam 2, kalan 1 puan.
c)	Bir paket: **0,5 · 12,50 = 6,25 TL**. İki paket 12,50 TL > 10,30 TL. Ela en çok **1 paket** alır; **10,30 − 6,25 = 4,05 TL** kalır.	Paket fiyatı 1, karar 2, kalan 1 puan.

Kendimi Değerlendiriyorum

Puanınızı soru soru yazın. Puan kaybettiğiniz sorunun öğrenme çıktısını genel tekrar kitapçığından yeniden çalışın, sonra o soruyu yeniden cevaplayın.

Soru	1	2	3	4	5	6	7	Toplam
Çıktı	MAT.7.1.1	MAT.7.1.1	MAT.7.1.2	MAT.7.1.2	MAT.7.1.3	MAT.7.1.3	MAT.7.1.4	
Puan	15	10	15	15	15	15	15	**100**
Aldığım								

85–100 puan: Yazılıya hazırsınız. Kısmi puan aldığınız maddelerde ölçütü bir kez daha okuyun.

70–84 puan: Çok iyi. Puan kaybettiğiniz çıktıları kitapçıktan bir kez daha çalışın.

50–69 puan: Temel sağlam. Yanlış maddeleri çözümle karşılaştırın, sonra soruyu yeniden yazın.

0–49 puan: Genel tekrar kitapçığının ilgili bölümünü baştan çalışın, sonra bu senaryoyu yeniden çözün.

Çözümler ve Puanlama

Senaryo 4 · 7. Sınıf Matematik

Toplam 100 puan

Tam puan: maddedeki bütün ölçütler karşılanır. **Kısmi puan:** tablodaki ölçütlere göre verilir. **Sıfır puan:** cevap boş bırakılır ya da ölçütlerin hiçbiri karşılanmaz. Örnek cevaptan farklı ama doğru ve gerekçeli cevaplar da tam puan alır.

1 Tam puan: 15

MAT.7.1.1 · Tam sayılar ve mutlak değer

	Örnek cevap	Kısmi puan ölçütü
a)	A **−1200** · B **+300** · C **−300** · D **+950**	Her sayı 1,25 puan.
b)	En uzak: **A**, **|−1200| = 1200** en büyük mutlak değerdir. Eşit uzaklıkta: **B ve C**, **|+300| = |−300| = 300**.	En uzak eser 2, eşit uzaklıktaki eserler 3 puan.
c)	**Yoktur**. Sayı doğrusu **iki yönde de sonsuza uzanır** her tam sayının bir eksiği ve bir fazlası da tam sayıdır.	Karar 2, gerekçe 3 puan.

2 Tam puan: 15

MAT.7.1.1 · Rasyonel sayılar ve sayı doğrusu

	Örnek cevap	Kısmi puan ölçütü
a)	−2,5: −3 ile −2'nin **tam ortası** · −1,25: −1'in **1 parça solu** · $\frac{3}{4}$: 0'ın **3 parça sağı** · $1\frac{3}{4}$: 1'in **3 parça sağı**	Her nokta 1,5 puan.
b)	İki sayı **0'ın iki yanında, 0'a eşit uzaklıktadır**. Ters işaretli iki sayının **mutlak değerleri eşittir**.	Karşılaştırma 3, genelleme 2 puan.
c)	Örnek: **−3 ve −7** (negatif tam sayılar). Örnek: $-\frac{1}{2}$ ya da −0,25.	Tam sayılar 2, rasyonel sayı 2 puan.

3 Tam puan: 20

MAT.7.1.2 · Ondalık gösterim ve devirlilik

	Örnek cevap	Kısmi puan ölçütü
a)	$\frac{7}{8}$ = **0,875** devirsiz · $\frac{5}{9}$ = **0,$\overline{5}$** devirli · $\frac{13}{6}$ = **2,1$\overline{6}$** devirli · $\frac{9}{20}$ = **0,45** devirsiz	Her ondalık gösterim 1,5, devirli kararları 2 puan.
b)	8 = 2 · 2 · 2; 20 = 2 · 2 · 5; 9 = 3 · 3; 6 = 2 · 3. Genelleme: Sadeleştirilmiş kesrin **paydasında yalnız 2 ve 5 varsa devirsiz**, **başka bir asal çarpan (3 gibi) varsa devirlidir**.	Çarpanlar 2, genelleme 4 puan.
c)	Devirli: $\frac{1}{3}$, $\frac{1}{6}$, $\frac{1}{7}$, $\frac{1}{9}$ · Devirsiz: $\frac{1}{2}$, $\frac{1}{4}$, $\frac{1}{5}$, $\frac{1}{8}$, $\frac{1}{10}$	Her devirli kesir 1,5 puan.

4 Tam puan: 15

MAT.7.1.2 · Ondalık gösterimden rasyonel sayıya

	Örnek cevap	Kısmi puan ölçütü
a)	**2,35 = $\frac{235}{100}$ = $\frac{47}{20}$** · **−0,$\overline{4}$ = $-\frac{4}{9}$** · **0,$\overline{27}$ = $\frac{27}{99}$ = $\frac{3}{11}$**	Her sayı 2 puan (sadeleştirme yoksa 1).
b)	$\frac{12}{100}$ = 0,12'dir, **devirsiz** bir sayıdır. 0,$\overline{12}$ = 0,1212… ise devirlidir: **0,$\overline{12}$ = $\frac{12}{99}$ = $\frac{4}{33}$**.	Hatanın açıklanması 2, doğru sayı 3 puan.
c)	Devreden: **142857** (6 basamak). 100 = 6 · 16 + 4 olduğu için 100. basamak devredenin **4. rakamıdır: 8**.	Devreden 1, yöntem 2, rakam 1 puan.

5 Tam puan: 20

MAT.7.1.3 · Karşılaştırma ve sıralama

	Örnek cevap	Kısmi puan ölçütü
a)	**−4,5 < −4,$\overline{3}$ < $-4\frac{1}{4}$ < −4,05** (K < N < M < L). Soğuyan karışımın sıcaklığı düşerken önce **en yüksek donma sıcaklığına** ulaşılır: ilk önce **L** donar.	Sıralama 4, karar 2, gerekçe 2 puan.
b)	K: **−4,5** (tam orta) · N: **−4,3 ile −4,4 arası, −4,3'e yakın** · M: **−4,2 ile −4,3'ün ortası** · L: **−4 ile −4,1'in ortası**	Her nokta 1,5 puan.
c)	**> · = · = · >**	Her sembol 1,5 puan.

	Örnek cevap	Kısmi puan ölçütü
a)	$\frac{1}{4} > \frac{1}{6} > 0 > -\frac{2}{3} > -\frac{3}{4}$	Pozitifler 2, negatifler 2, 0'ın yeri 1 puan.
b)	$-\frac{3}{4} = -\frac{36}{48}$, $-\frac{2}{3} = -\frac{32}{48}$. Örnek: $-\frac{35}{48}$ ve $-\frac{34}{48}$ (ya da $-\frac{33}{48}$).	Genişletme 2, sayılar 3 puan.
c)	**Her zaman doğru değildir**. $\frac{1}{3} > \frac{1}{4}$ doğrudur ama $-\frac{1}{3} < -\frac{1}{4}$. Payları farklı kesirlerde de geçerli değildir: $\frac{3}{4} > \frac{1}{2}$.	Karar 1, pozitif örnek 2, negatif örnek 2 puan.

Kendimi Değerlendiriyorum

Puanınızı soru soru yazın. Puan kaybettiğiniz sorunun öğrenme çıktısını genel tekrar kitapçığından yeniden çalışın, sonra o soruyu yeniden cevaplayın.

Soru	1	2	3	4	5	6	Toplam
Çıktı	MAT.7.1.1	MAT.7.1.1	MAT.7.1.2	MAT.7.1.2	MAT.7.1.3	MAT.7.1.3	
Puan	15	15	20	15	20	15	**100**
Aldığım							

85–100 puan: Yazılıya hazırsınız. Kısmi puan aldığınız maddelerde ölçütü bir kez daha okuyun.

70–84 puan: Çok iyi. Puan kaybettiğiniz çıktıları kitapçıktan bir kez daha çalışın.

50–69 puan: Temel sağlam. Yanlış maddeleri çözümle karşılaştırın, sonra soruyu yeniden yazın.

0–49 puan: Genel tekrar kitapçığının ilgili bölümünü baştan çalışın, sonra bu senaryoyu yeniden çözün.

Fen Bilimleri

7. Sınıf • Yazılı Provaları • Çözümler ve Puanlama

Senaryo 1 9 soru **Senaryo 2** 7 soru **Senaryo 3** 8 soru **Senaryo 4** 6 soru **Senaryo 5** 7 soru

Çözümler ve Puanlama

Senaryo 1 · 7. Sınıf Fen Bilimleri

Toplam 100 puan

Tam puan: maddedeki bütün ölçütler karşılanır. **Kısmi puan:** tablodaki ölçütlere göre verilir. **Sıfır puan:** cevap boş bırakılır ya da ölçütlerin hiçbiri karşılanmaz. Örnek cevaptan farklı ama doğru ve gerekçeli cevaplar da tam puan alır.

1 Tam puan: 10

FB.7.1.1

	Örnek cevap	Kısmi puan ölçütü
a)	Sırasıyla **L** (yapay uydu), **K** (uzay roketi), **P** (uzay istasyonu), **R** (uzay teleskobu), **M** (uzay sondası). Eşleşmeyen araç **N** (uzay mekiği).	Her doğru eşleştirme 1 puan.
b)	Benzerlik: İkisi de **Dünya'nın çevresinde yörüngede dolanır** (ikisi de enerjisini çoğunlukla güneş panellerinden alır). Farklılık: Uzay istasyonu **insanlıdır**, astronotlar içinde yaşar; yapay uydu **insansızdır**.	Benzerlik 2, farklılık 3 puan.

2 Tam puan: 15

FB.7.1.1

	Örnek cevap	Kısmi puan ölçütü
a)	RASAT: **gözlem**; İMECE: **gözlem**; TÜRKSAT 6A: **haberleşme** (ilk yerli ve millî haberleşme uydusu).	Her satır 1 puan.
b)	**U** yeri. Gerekçe (herhangi ikisi): **yüksektir** (2700 m; ışık daha az hava katmanından geçer), **bulutsuz gece sayısı en fazladır** (235), **şehir ışıklarından uzaktır** (70 km), havası **kurudur**. T alçak, şehre yakın ve nemli; Y yüksek ama bulutsuz gecesi az.	Doğru seçim 2 puan; her doğru gerekçe 2 puan.
c)	Benzerlik: İkisi de **gök cisimlerinden gelen ışığı toplayarak** uzayı gözlemler. Farklılık: James Webb **uzaydadır**, Doğu Anadolu Gözlemevi'nin teleskobu **yeryüzündedir** (yer tabanlıdır). Üstünlük: Uzay teleskobu **atmosferin dışında** olduğu için görüntü titremez; atmosferin tuttuğu ışığı da alabilir. (Yer tabanlı teleskobun üstünlüğü: daha büyük yapılabilir, bakımı kolay ve ucuzdur.)	Benzerlik 2, farklılık 2, üstünlük 2 puan.

3 Tam puan: 15

FB.7.1.4

	Örnek cevap	Kısmi puan ölçütü
a)	1: **kırmızı dev**; 2: **beyaz cüce**; 3: **süpernova**; 4 ve 5: **nötron yıldızı** ve **kara delik** (sıra fark etmez). Kullanılmayan kavram: galaksi.	Her kutu 1 puan.
b)	Güneş **küçük kütleli yıldız yolunu** (üstteki yolu) izler. Bugün **yıldız evresindedir** (enerji üreten yıldız); kırmızı dev evresine yaklaşık 5 milyar yıl sonra geçmesi beklenir.	Yol 1, evre 1 puan.
c)	**Rigel > Güneş > Aldebaran > Betelgeuse**. Renkler sıcaktan soğuğa doğru şöyle sıralanır: mavi, beyaz, sarı, turuncu, kırmızı.	Tam doğru sıra 4 puan; tek yer hatası 2 puan.
d)	Işık oradan bize **4,2 yılda** ulaşır. Işık yılı bir zaman birimi değil, **uzaklık birimidir**: ışığın bir yılda aldığı yoldur (yaklaşık 9,46 trilyon km).	Düzeltme 2, açıklama 2 puan.

4 Tam puan: 10

FB.7.1.5

	Örnek cevap	Kısmi puan ölçütü
a)	A: **evren**; B: **Samanyolu**; C: **Güneş sistemi**; D: **Dünya**.	Her kutu 1 puan.
b)	Andromeda **evren kutusunun (A) içinde**, **Samanyolu kutusunun (B) dışında** olur. Çünkü Andromeda, Samanyolu'ndan **ayrı bir galaksidir**; yaklaşık 2,5 milyon ışık yılı uzaktadır. Evren bütün galaksileri kapsar.	İçinde 1, dışında 1, gerekçe 1 puan.
c)	Görüş **yanlıştır**. Güneş, Samanyolu'nun merkezinde değil, **kollarından birinde**, merkezden çok uzaktadır.	Karar 1, açıklama 2 puan.

5 Tam puan: 10

FB.7.2.1

	Örnek cevap	Kısmi puan ölçütü
a)	1: **Evet, Evet**. 2: **Hayır, Hayır** (yer değiştirme yok). 3: **Hayır, Hayır** (kuvvet yukarı, hareket yatay; birbirine dik). 4: **Evet, Evet** (kuvvet de hareket de yukarı).	Her boş hücre 1 puan (8 hücre).
b)	**Hayır.** Fiziksel anlamda iş için bir cisme kuvvet uygulanmalı ve cisim **kuvvet doğrultusunda yer değiştirmelidir**. Zihinden problem çözmek günlük hayattaki anlamıyla iştir.	Karar 1, gerekçe 1 puan.

6 Tam puan: 10

FB.7.2.1

	Örnek cevap	Kısmi puan ölçütü
a)	İş = kuvvet × alınan yol. K: 40 × 5 = **200 J**. L: 80 × 2 = **160 J**. M: 25 × 8 = **200 J**.	Her koli için işlem 1, sonuç 1 puan.
b)	**K ve M** (eşit, 200 J).	2 puan; yalnız birini yazana 1 puan.
c)	Görüş **yanlıştır**. İş yalnız kuvvete değil, **alınan yola da bağlıdır**. L'ye en büyük kuvvet uygulanmış ama kısa yol (2 m) aldığı için en az iş (160 J) L'de yapılmıştır.	Karar 1, verilerle gerekçe 1 puan.

7 Tam puan: 10

FB.7.2.1

	Örnek cevap	Kısmi puan ölçütü
a)	Yol her 1 m arttığında iş 15 J artar: boş kutu **45 J**. Kuvvet = iş ÷ yol = 15 ÷ 1 = **15 N** (60 ÷ 4 = 15 N).	Eksik değer 2, kuvvet 2 puan.
b)	Noktalar (1, 15), (2, 30), (3, 45), (4, 60) başlangıç noktasından geçen bir doğru üzerindedir. **Yol arttıkça yapılan iş aynı oranda artar** (iş, yol ile doğru orantılıdır).	Grafik 1, ilişki 2 puan.
c)	Kuvvet 2 × 15 = 30 N. İş = 30 × 3 = **90 J**.	Kuvvet 1, sonuç 2 puan.

8 Tam puan: 10

FB.7.2.2

	Örnek cevap	Kısmi puan ölçütü
a)	1: **kinetik**; 2: **esneklik potansiyel**; 3: **çekim potansiyel**; 4: **kinetik**; 5: **esneklik potansiyel**; 6: **hiçbiri** (hareketsizdir ve yerdedir; yere göre yüksekliği yoktur).	Her satır 1 puan.
b)	Görüş **yanlıştır**. Oyun hamuru kuvvet kalkınca **eski şekline dönmez**; esnek cisim değildir, esneklik potansiyel enerjisi depolamaz.	Karar 1, gerekçe 1 puan.
c)	Hareket ettiği için **kinetik enerji**, yerden yüksekte olduğu için **çekim potansiyel enerjisi**.	Her enerji 1 puan.

9 Tam puan: 10

FB.7.2.2

	Örnek cevap	Kısmi puan ölçütü
a)	Kütleleri eşittir; X daha yüksekte (2h) olduğu için **X'in çekim potansiyel enerjisi daha büyüktür**.	Karşılaştırma 1, gerekçe 1 puan.
b)	Yükseklikleri eşittir (h); Z'nin kütlesi daha büyük olduğu için **Z'nin çekim potansiyel enerjisi daha büyüktür**.	Karşılaştırma 1, gerekçe 1 puan.
c)	**Yoktur**; T yerde durmaktadır.	1 puan.
d)	**Kamyonun.** Hızları eşit olduğunda kütlesi büyük olan cismin kinetik enerjisi daha büyüktür.	Karar 1, gerekçe 1 puan.
e)	Benzerlik (biri): İkisi de bir **enerji çeşididir**, birimleri **joule**'dür; ikisi de iş yapmak için kullanılabilir; ikisi de kütle arttıkça artar. Farklılık (biri): Kinetik enerji için cismin **hareket etmesi** gerekir, potansiyel enerji **duran** bir cisimde de bulunabilir; kinetik enerji hıza, çekim potansiyel enerjisi yüksekliğe bağlıdır.	Benzerlik 1, farklılık 2 puan.

Kendimi Değerlendiriyorum

Puanınızı soru soru yazın. Puan kaybettiğiniz sorunun öğrenme çıktısını genel tekrar kitapçığından yeniden çalışın, sonra o soruyu yeniden cevaplayın.

Soru	1	2	3	4	5	6	7	8	9	Toplam
Çıktı	FB.7.1.1	FB.7.1.1	FB.7.1.4	FB.7.1.5	FB.7.2.1	FB.7.2.1	FB.7.2.1	FB.7.2.2	FB.7.2.2	
Puan	10	15	15	10	10	10	10	10	10	**100**
Aldığım										

85–100 puan: Yazılıya hazırsınız. Kısmi puan aldığınız maddelerde ölçütü bir kez daha okuyun.

70–84 puan: Çok iyi. Puan kaybettiğiniz çıktıları kitapçıktan bir kez daha çalışın.

50–69 puan: Temel sağlam. Yanlış maddeleri çözümle karşılaştırın, sonra soruyu yeniden yazın.

0–49 puan: Genel tekrar kitapçığının ilgili bölümünü baştan çalışın, sonra bu senaryoyu yeniden çözün.

Çözümler ve Puanlama

Senaryo 2 · 7. Sınıf Fen Bilimleri

Toplam 100 puan

Tam puan: maddedeki bütün ölçütler karşılanır. **Kısmi puan:** tablodaki ölçütlere göre verilir. **Sıfır puan:** cevap boş bırakılır ya da ölçütlerin hiçbiri karşılanmaz. Örnek cevaptan farklı ama doğru ve gerekçeli cevaplar da tam puan alır.

1 Tam puan: 15

FB.7.1.1

	Örnek cevap	Kısmi puan ölçütü
a)	Sonda: **insansız**; **güneş paneli ya da özel pil**. Mekik: **insanlı**; **evet**. İstasyon: **yıllarca aynı yerde kullanılır**; **güneş paneli**. Uydu: **insansız**; **güneş paneli**.	Her hücre 1 puan.
b)	**Doğru değildir.** Uydu bir gök cisminin **çevresinde yörüngede dolanır**; sonda ise uzak gök cisimlerini **keşfe gider**, çoğu geri dönmez.	Karar 1, fark 2 puan.
c)	Net görüntünün nedeni yakınlık değildir. Uzay teleskobu **atmosferin dışındadır**; atmosfer ışığın bir kısmını tutar ve **görüntüyü titretir**. Uzaydaki teleskop bu engelden kurtulur.	Yanlışı bulma 1, doğru açıklama 3 puan.

2 Tam puan: 15

FB.7.1.1

	Örnek cevap	Kısmi puan ölçütü
a)	I. **gözlem** II. **haberleşme** III. **konum belirleme** IV. **hava tahmini** V. **bilimsel araştırma** uydusu	Her doğru cevap 1 puan.
b)	RASAT: **gözlem** İMECE: **gözlem** TÜRKSAT 6A: **haberleşme**	Her uydu 1 puan.
c)	**B yeri.** Yüksektir, ışık **daha az hava katmanından** geçer; hava **kurudur** ve bulutsuz gece sayısı fazladır; kentlerden uzak olduğu için **ışık kirliliği azdır**.	Yer 1, her gerekçe 1 puan.
d)	C yeri büyük kente çok yakındır; kentin **yapay ışıkları gökyüzünü aydınlatır** (ışık kirliliği), sönük gök cisimleri görülemez.	3 puan.

3 Tam puan: 15

FB.7.1.3

	Örnek cevap	Kısmi puan ölçütü
a)	1. adım **II**, 2. adım **IV**, 3. adım **V**, 4. adım **III**, 5. adım **I**	Her doğru yer 1 puan.
b)	Oluşan binlerce parça çok hızlı hareket eder ve **başka uydulara çarpabilir**; her çarpışma yeni parçalar ve **yeni çarpışmalar** doğurur (zincirleme çarpışma).	3 puan.
c)	X: **Yavaşlatılıp atmosfere indirilir, yanarak yok olur.** Y: **Kimsenin kullanmadığı daha uzak bir yörüngeye (mezarlık yörüngesi) itilir.**	Her uydu 2 puan.
d)	**Katılmıyorum.** Haberleşme, konum ya da hava tahmini uydularına gelecek zarar **günlük hayatımızı** etkiler (internet, telefonla yol tarifi, fırtına uyarısı). Atmosferde tamamen yanmayan parçalar yeryüzüne de düşebilir.	Karar 1, örnek 2 puan.

4 Tam puan: 15

FB.7.1.5

	Örnek cevap	Kısmi puan ölçütü
a)	**Dünya → Güneş sistemi → Samanyolu → evren**	Her doğru kutu 1 puan.
b)	**Doğru değildir.** Işık yılı bir **uzaklık** birimidir; Andromeda'dan çıkan ışık bize yaklaşık **2,5 milyon yılda** ulaşır. Elif, galaksiyi **2,5 milyon yıl önceki hâliyle** görür.	Karar 1, gerekçe 2 puan.
c)	**Y, D, Y, D**	Her doğru cevap 1 puan.
d)	Galaksi, kütle çekimiyle bir arada duran **milyarlarca yıldız**, gaz, toz ve bulutsudan oluşan sistemdir. Evren ise **yüz milyarlarca galaksiyi** ve aralarındaki boşluğu **içine alan bütündür**; her galaksi evrenin içindedir.	Galaksi 2, evren ve kapsama ilişkisi 2 puan.

5 Tam puan: 15

FB.7.2.1

	Örnek cevap	Kısmi puan ölçütü
a)	1 **Hayır** 2 **Evet** 3 **Hayır** 4 **Hayır** 5 **Evet** 6 **Hayır**	Her doğru cevap 1 puan.
b)	Kuvvet oku **yukarı**, hareket oku **yatay** (masaya doğru). Kuvvet ile hareket **birbirine diktir**; tepsi kuvvet doğrultusunda yer değiştirmediği için bu kuvvet iş yapmaz.	Her ok 1, açıklama 2 puan.
c)	**Doğru değildir.** Yorulmak iş yapıldığını göstermez; duvar **yer değiştirmediği** için fiziksel anlamda iş yapılmaz.	Karar 1, gerekçe 2 puan.
d)	Cisme **kuvvet uygulanmalı** ve cisim bu kuvvetin **doğrultusunda yer değiştirmelidir**.	Her koşul 1 puan.

6 Tam puan: 10

FB.7.2.1

	Örnek cevap	Kısmi puan ölçütü
a)	K: **1200 J** L: **1200 J** M: **1500 J** N: **1000 J**	Her hücre 1 puan.
b)	İş, **kuvvet ile kuvvet doğrultusunda alınan yolun çarpımıdır**. L'ye iki kat kuvvet uygulanmış ama L **yarı yol** almıştır: 300 × 4 = 600 × 2 = 1200 J.	3 puan.
c)	**Doğru değildir.** En büyük kuvvet L'ye uygulanmıştır ama en çok iş **M** için yapılmıştır; iş **alınan yola da** bağlıdır.	Karar 1, tablodan gerekçe 2 puan.

7 Tam puan: 15

FB.7.2.1

	Örnek cevap	Kısmi puan ölçütü
a)	(1) **75** (2) **100**	Her değer 1 puan.
b)	(0, 0), (1, 25), (2, 50), (3, 75), (4, 100) noktalarından geçen, **başlangıç noktasından çıkan düz bir doğru**.	Noktaları doğru işaretleme 2, doğruyu çizme 2 puan.
c)	25 J ÷ 1 m = **25 N** (ya da 100 J ÷ 4 m)	İşlem 1, sonuç 2 puan.
d)	50 N × 3 m = **150 J**	İşlem 1, sonuç 2 puan.
e)	İş ile yol **doğru orantılıdır**; yol iki katına çıkınca iş de iki katına çıkar. Grafik **düz bir doğrudur**.	İlişki 2, grafikle gerekçe 1 puan.

Kendimi Değerlendiriyorum

Puanınızı soru soru yazın. Puan kaybettiğiniz sorunun öğrenme çıktısını genel tekrar kitapçığından yeniden çalışın, sonra o soruyu yeniden cevaplayın.

Soru	1	2	3	4	5	6	7	Toplam
Çıktı	FB.7.1.1	FB.7.1.1	FB.7.1.3	FB.7.1.5	FB.7.2.1	FB.7.2.1	FB.7.2.1	
Puan	15	15	15	15	15	10	15	**100**
Aldığım								

85–100 puan: Yazılıya hazırsınız. Kısmi puan aldığınız maddelerde ölçütü bir kez daha okuyun.

70–84 puan: Çok iyi. Puan kaybettiğiniz çıktıları kitapçıktan bir kez daha çalışın.

50–69 puan: Temel sağlam. Yanlış maddeleri çözümle karşılaştırın, sonra soruyu yeniden yazın.

0–49 puan: Genel tekrar kitapçığının ilgili bölümünü baştan çalışın, sonra bu senaryoyu yeniden çözün.

Çözümler ve Puanlama

Senaryo 3 · 7. Sınıf Fen Bilimleri

Toplam 100 puan

Tam puan: maddedeki bütün ölçütler karşılanır. **Kısmi puan:** tablodaki ölçütlere göre verilir. **Sıfır puan:** cevap boş bırakılır ya da ölçütlerin hiçbiri karşılanmaz. Örnek cevaptan farklı ama doğru ve gerekçeli cevaplar da tam puan alır.

1 Tam puan: 10

FB.7.1.1

	Örnek cevap	Kısmi puan ölçütü
a)	1 **C** 2 **D** 3 **E** 4 **A** 5 **B**	Her eşleştirme 1 puan.
b)	**astronomi** (gök bilimi), **astronom** (gök bilimci), **astronot**, **kozmonot**, **Türkiye Uzay Ajansı (TUA)**	Her boşluk 1 puan.

2 Tam puan: 15

FB.7.1.1

	Örnek cevap	Kısmi puan ölçütü
a)	1 **uzay roketi** 2 **uzay mekiği** 3 **uzay istasyonu** 4 **uzay sondası** (Voyager 1) 5 **uzay teleskobu**	Her doğru cevap 1 puan.
b)	Yakıtı biten kademe **ayrılıp düşer**, roket **hafifler** ve kalan kademeler **daha kolay hızlanır**. Yakıtın yanması için gereken **oksijen uzayda bulunmaz**; roket bu maddeyi taşımazsa yakıt yanamaz.	Her açıklama 3 puan.
c)	**Doğru değildir.** İstasyon Dünya'nın çevresinde **çok hızlı dolanır** (90 dakikada bir tur). Aslında **sürekli Dünya'ya doğru düşer** ama yana öyle hızlı ilerler ki Dünya'nın yüzeyi de altından kıvrılıp uzaklaşır; bu yüzden yere çarpmaz.	Karar 1, açıklama 3 puan.

3 Tam puan: 10

FB.7.1.3

	Örnek cevap	Kısmi puan ölçütü
a)	1 **gözlemlerin zorlaşması** 2 **çarpışma tehlikesi** 3 **yeryüzüne düşen parçalar** 4 **zincirleme çarpışma**	Her doğru cevap 1 puan.
b)	**Doğru değildir.** Alçak yörüngedeki parçalar zamanla düşer ama **yüksek yörüngedekiler yüzyıllarca** orada kalabilir; bu sürede çarpışma tehlikesi sürer.	Karar 1, gerekçe 2 puan.
c)	Yaklaşan çöpün yolu önceden hesaplanır, uydu **zamanında başka yöne kaçırılır**. Bu yöntem **çöp sayısını azaltmaz**, yalnızca çarpışmayı önler.	Koruma 2, sayı yargısı 1 puan.

4 Tam puan: 15

FB.7.1.4

	Örnek cevap	Kısmi puan ölçütü
a)	**Rigel → Sirius → Güneş → Aldebaran → Betelgeuse** (mavi → beyaz → sarı → turuncu → kırmızı)	Tam doğru 3 puan; bir yer hatası 2, iki yer hatası 1 puan.
b)	Yaklaşık **4,2 yıl sonra** ulaşır. Işık yılı, ışığın bir yılda aldığı yoldur; **uzaklık birimidir**, zaman birimi değildir.	Her yargı 1,5 puan.
c)	Sıra: **II → III → I**. **Daha kısa yaşar**; büyük kütleli yıldızlar **yakıtını çok daha hızlı tüketir**.	Sıralama 2, karar ve gerekçe 2 puan.
d)	**Doğru değildir.** Takımyıldızdaki yıldızlar bize **aynı yönde** göründüğü için yan yana sanılır; Dünya'ya uzaklıkları çok farklı olabilir.	2 puan.
e)	Yıldız, çekirdeğinde enerji üreterek **ışığını ve ısısını kendisi üretir**; gezegen ise **Güneş'ten aldığı ışığı yansıtır**.	3 puan.

5 Tam puan: 10

FB.7.2.1

	Örnek cevap	Kısmi puan ölçütü
a)	1 **40 J** 2 **80 J** 3 **80 J** 4 **0**	Her hücre 1 puan.
b)	İş, kuvvet ile yolun çarpımıdır. 2. durumda **yol iki katına** (40 × 2), 3. durumda **kuvvet iki katına** (80 × 1) çıkmıştır; ikisinde de iş 80 J'dür.	3 puan.
c)	Koli **yer değiştirmemiştir**; kuvvet uygulansa da yer değiştirme olmadığı için fiziksel anlamda iş yapılmaz. Yorulmak iş yapıldığını göstermez.	3 puan.

6 Tam puan: 15

FB.7.2.1

	Örnek cevap	Kısmi puan ölçütü
a)	Ali: 200 J ÷ 4 m = **50 N** Zeynep: 100 J ÷ 4 m = **25 N**	Her kuvvet 2 puan (işlem 1, sonuç 1).
b)	50 N × 6 m = **300 J**	3 puan.
c)	150 J ÷ 25 N = **6 m**	3 puan.
d)	**Ali'nin** çizgisi daha diktir; Ali **daha büyük kuvvet** uyguladığı için aynı yolda daha çok iş yapar.	3 puan.
e)	**4 katına** çıkar (2 × 2).	2 puan.

7 Tam puan: 15

FB.7.2.2

	Örnek cevap	Kısmi puan ölçütü
a)	**B**; kütleler eşit, B daha hızlıdır. İncelenen değişken **hız**.	Araç 1, değişken 2 puan.
b)	**C**; hızlar eşit, C'nin kütlesi daha büyüktür. İncelenen değişken **kütle**.	Araç 1, değişken 2 puan.
c)	D hareket etmediği için **kinetik enerjisi yoktur**.	2 puan.
d)	**Her zaman doğru değildir.** Kinetik enerji **kütleye de** bağlıdır; yavaş giden bir kamyonun kinetik enerjisi hızlı giden bir otomobilinkinden büyük olabilir.	Karar 1, gerekçe 2 puan.
e)	**B**; hızı daha büyük olduğu için **kinetik enerjisi daha büyüktür** ve durması daha uzun mesafe ister.	Araç 2, gerekçe 2 puan.

8 Tam puan: 10

FB.7.2.2

	Örnek cevap	Kısmi puan ölçütü
a)	**2. atış** (en çok gerilen)	2 puan.
b)	**2. atış**; yay en çok gerildiği için **en çok esneklik potansiyel enerjisi** depolar ve oka daha çok enerji aktarır.	Atış 1, gerekçe 2 puan.
c)	**Sünger**; kuvvet kalkınca **eski şekline döner** (esnek cisimdir). Oyun hamuru eski şekline dönmez, enerji depolamaz.	Seçim 1, gerekçe 2 puan.
d)	**Doğru değildir.** Gerilmiş yayın kinetik enerjisi yoktur ama **esneklik potansiyel enerjisi** vardır.	2 puan.

Kendimi Değerlendiriyorum

Puanınızı soru soru yazın. Puan kaybettiğiniz sorunun öğrenme çıktısını genel tekrar kitapçığından yeniden çalışın, sonra o soruyu yeniden cevaplayın.

Soru	1	2	3	4	5	6	7	8	Toplam
Çıktı	FB.7.1.1	FB.7.1.1	FB.7.1.3	FB.7.1.4	FB.7.2.1	FB.7.2.1	FB.7.2.2	FB.7.2.2	
Puan	10	15	10	15	10	15	15	10	**100**
Aldığım									

85–100 puan: Yazılıya hazırsınız. Kısmi puan aldığınız maddelerde ölçütü bir kez daha okuyun.

70–84 puan: Çok iyi. Puan kaybettiğiniz çıktıları kitapçıktan bir kez daha çalışın.

50–69 puan: Temel sağlam. Yanlış maddeleri çözümle karşılaştırın, sonra soruyu yeniden yazın.

0–49 puan: Genel tekrar kitapçığının ilgili bölümünü baştan çalışın, sonra bu senaryoyu yeniden çözün.

Çözümler ve Puanlama

Senaryo 4 · 7. Sınıf Fen Bilimleri

Toplam 100 puan

Tam puan: maddedeki bütün ölçütler karşılanır. **Kısmi puan:** tablodaki ölçütlere göre verilir. **Sıfır puan:** cevap boş bırakılır ya da ölçütlerin hiçbiri karşılanmaz. Örnek cevaptan farklı ama doğru ve gerekçeli cevaplar da tam puan alır.

1 Tam puan: 15

FB.7.1.3

	Örnek cevap	Kısmi puan ölçütü
a)	Yeni çöp oluşmasını önler: **1, 4, 5, 6** Var olan çöpü azaltır: **2** Yalnızca çarpışmayı önler: **3**	Her doğru yerleştirme 1 puan.
b)	Çöpler saatte **28.000 km'ye varan hızlarla** hareket eder; bu hızda küçük bir parça bile **merminin çok üstünde etki** yapar (istasyon penceresindeki boya pulu çentiği).	Hız 1, etki 2 puan.
c)	Her çarpışma **yeni parçalar** oluşturur, yeni parçalar **yeni çarpışmalara** yol açar. Önlem alınmazsa alçak yörüngelerdeki parça sayısı **sürekli artar**, bu yörüngeler uydular için kullanılamaz hâle gelebilir.	Zincirleme çarpışma 2, sonuç tahmini 2 puan.
d)	Hava durumu tahminleri ve **fırtına uyarıları** yapılamaz ya da gecikir.	2 puan.

2 Tam puan: 20

FB.7.1.4

	Örnek cevap	Kısmi puan ölçütü
a)	Güneş: **K → P → M** Büyük kütleli yıldız: **N → L → R**	Her doğru sıra 3 puan; bir yer hatası 1 puan.
b)	**Güneş**; büyük kütleli yıldızlar **yakıtını çok daha hızlı tüketir**, daha kısa yaşar.	Seçim 1, gerekçe 2 puan.
c)	**M**, **R**, **L**, **P** (soldan sağa, yukarıdan aşağıya)	Her doğru cevap 1 puan.
d)	**500 yıl sonra**; ışık yılı bir uzaklık birimidir, patlamanın ışığı bize **500 yılda** ulaşır.	Zaman 1, gerekçe 2 puan.
e)	Kırmızı yıldızların yüzeyi **daha soğuktur**; mavi yıldızlar en sıcak yüzeylidir.	2 puan.
f)	**Doğru değildir.** Yıldızların da bir **yaşam süreci** vardır; yakıtları azalınca değişir ve ölürler.	2 puan.

3 Tam puan: 15

FB.7.1.5

	Örnek cevap	Kısmi puan ölçütü
a)	(1) **Dünya** (2) **gezegenler** (3) **Galaksi** (4) **Samanyolu galaksisi** (5) **galaksi** (6) **Evren**	Her boşluk 1 puan.
b)	**L**; Güneş sistemi galaksinin merkezinde değil, **kollarından birinde, merkezden uzaktadır**.	Seçim 1, açıklama 2 puan.
c)	Yaklaşık **100.000 ışık yılı**	3 puan.
d)	Samanyolu **durağan değildir**; **dönen**, kollu dev bir disktir ve Güneş de merkezin çevresinde dolanır.	3 puan.

4 Tam puan: 15

FB.7.2.1

	Örnek cevap	Kısmi puan ölçütü
a)	I **0** II 30 × 3 = **90 J** III 30 × 12 = **360 J** IV **0**	Her satır 2 puan.
b)	İş, **kuvvet doğrultusunda alınan yolla** hesaplanır. Kuvvet yukarı doğrudur; çanta yukarı doğru **yalnızca 3 m** yer değiştirmiştir, yatay 5 m kuvvete diktir.	3 puan.
c)	**Doğru değildir.** Yorulmak iş yapıldığını göstermez. Ela 2 dakika beklerken yorulabilir ama **yer değiştirme olmadığı için iş yapılmaz**; en çok iş **III. durumda** yapılmıştır.	Karar 1, gerekçe 3 puan.

5 Tam puan: 15

FB.7.2.1

	Örnek cevap	Kısmi puan ölçütü
a)	(1) **3** (2) **150** (3) **600** (4) **600**	Her boşluk 1 puan.
b)	**Doğru değildir.** D işçisi en büyük kuvveti uygulamıştır ama dört işçi de **eşit iş (600 J)** yapmıştır; iş **yola da** bağlıdır.	Karar 1, tablodan gerekçe 2 puan.
c)	1 N büyüklüğündeki kuvvet bir cismi **kendi doğrultusunda 1 m** hareket ettirdiğinde yapılan iştir.	3 puan.
d)	**Değişmezdi**; 600 × 1 = **600 J**.	2 puan.
e)	Doğrusu **600 J**; N kuvvetin birimidir, işin birimi **joule (J)** dür.	Düzeltme 1, açıklama 2 puan.

6 Tam puan: 20

FB.7.2.2

	Örnek cevap	Kısmi puan ölçütü
a)	**K'ninki daha büyüktür**; kütleler eşit, K daha yüksektedir. Değişken: **yükseklik**.	Karşılaştırma 1, değişken 2 puan.
b)	**M'ninki daha büyüktür**; yükseklikler eşit, M'nin ağırlığı daha büyüktür. Değişken: **ağırlık (kütle)**.	Karşılaştırma 1, değişken 2 puan.
c)	Yerde durduğu için yere göre **çekim potansiyel enerjisi yoktur**; hareket etmediği için **kinetik enerjisi de yoktur**.	Her yargı 1 puan.
d)	**Kinetik enerji** (hareket ediyor) ve **çekim potansiyel enerjisi** (hâlâ yerden yüksekte).	Her enerji ve gerekçesi 1,5 puan.
e)	**Evet, Hayır, Evet, Hayır, Evet**	Her doğru cevap 1 puan.
f)	Benzerlik: İkisi de **kütle arttıkça artar** (ya da ikisinin birimi de joule'dür, ikisi de iş yapabilir). Fark: Kinetik enerji **hıza**, çekim potansiyel enerjisi **yüksekliğe** bağlıdır; duran cisimde kinetik enerji yoktur.	Benzerlik 2, fark 2 puan.

Kendimi Değerlendiriyorum

Puanınızı soru soru yazın. Puan kaybettiğiniz sorunun öğrenme çıktısını genel tekrar kitapçığından yeniden çalışın, sonra o soruyu yeniden cevaplayın.

Soru	1	2	3	4	5	6	Toplam
Çıktı	FB.7.1.3	FB.7.1.4	FB.7.1.5	FB.7.2.1	FB.7.2.1	FB.7.2.2	
Puan	15	20	15	15	15	20	**100**
Aldığım							

85–100 puan: Yazılıya hazırsınız. Kısmi puan aldığınız maddelerde ölçütü bir kez daha okuyun.

70–84 puan: Çok iyi. Puan kaybettiğiniz çıktıları kitapçıktan bir kez daha çalışın.

50–69 puan: Temel sağlam. Yanlış maddeleri çözümle karşılaştırın, sonra soruyu yeniden yazın.

0–49 puan: Genel tekrar kitapçığının ilgili bölümünü baştan çalışın, sonra bu senaryoyu yeniden çözün.

Çözümler ve Puanlama

Senaryo 5 · 7. Sınıf Fen Bilimleri

Toplam 100 puan

Tam puan: maddedeki bütün ölçütler karşılanır. **Kısmi puan:** tablodaki ölçütlere göre verilir. **Sıfır puan:** cevap boş bırakılır ya da ölçütlerin hiçbiri karşılanmaz. Örnek cevaptan farklı ama doğru ve gerekçeli cevaplar da tam puan alır.

1 Tam puan: 15

FB.7.1.1

	Örnek cevap	Kısmi puan ölçütü
a)	1 **uzay sondası** 2 **uzay istasyonu** 3 **uzay roketi** 4 **uzay teleskobu** 5 **yapay (gözlem) uydu**	Her doğru cevap 1 puan.
b)	Güneş'ten çok uzaklaştıkça Güneş ışığı zayıflar; güneş panelleri **yeterli enerji üretemez**.	3 puan.
c)	Benzerlik: İkisi de **yükleri uzaya taşır** (ikisi de yakıtla fırlatılır). Fark: Mekik **insanlıdır ve yeniden kullanılır**; roketlerin **çoğu tek kullanımlıktır**.	Benzerlik 2, fark 2 puan.
d)	**Uzay teleskobu**. Gözümüzün **göremediği** kızılötesi ışığı toplayarak uzak ve eski galaksileri görünür kılar.	Grup 1, özellik 2 puan.

2 Tam puan: 15

FB.7.1.1

	Örnek cevap	Kısmi puan ölçütü
a)	**Y, D, D, Y, D, Y**	Her doğru cevap 1 puan.
b)	I. Bazı yeni roketlerin **ilk kademesi geri dönüp yeniden kullanılır**. IV. Anlatılan araç **uzay sondasıdır**; uydu bir gök cisminin çevresinde dolanır. VI. Yer tabanlı teleskoplar uzay teleskoplarından **çok daha büyük** yapılabilir.	Her düzeltme 1 puan.
c)	Herhangi ikisi: **daha büyük yapılabilir**, **bakımları kolaydır**, **daha ucuza mal olur**.	Her üstünlük 1,5 puan.
d)	**Atmosferin dışında** olduğu için ışığın bir kısmının tutulması ve görüntünün titremesi engeli yoktur; **çok net görüntü** elde eder.	Üstünlük 1, neden 2 puan.

3 Tam puan: 15

FB.7.1.3

	Örnek cevap	Kısmi puan ölçütü
a)	Sorun: Dünya'nın çevresindeki yörüngelerde **işe yaramayan insan yapımı cisimlerin** birikmesi (uzay kirliliği). Kaynağı: **görevi biten uydular, roket parçaları, çarpışma parçaları**, elden kaçan aletler. Etkilenenler: **çalışan uydular, uzay istasyonu ve astronotlar**, gök bilimciler ve uydu hizmetlerini kullanan **herkes**.	Her satır 2 puan.
b)	Kullanılan yörüngeler **boşalır**, buralardaki **çarpışma tehlikesi azalır**. Ancak uydu uzayda kalmaya devam eder; **toplam çöp azalmaz**, yalnızca kimsenin kullanmadığı bir yörüngeye taşınır.	Sonuç 2, toplam çöp yargısı 2 puan.
c)	Yörüngedeki uydular **Güneş ışığını yansıtır**; fotoğraf çekilirken hareket ettikleri için **parlak çizgi** bırakırlar.	3 puan.
d)	**Doğru değildir.** Çöpler belirli yörüngelerde **yoğunlaşır** ve çok hızlı oldukları için küçük parçalar bile tehlikelidir.	2 puan.

4 Tam puan: 15

FB.7.1.5

	Örnek cevap	Kısmi puan ölçütü
a)	1 **galaksi** 2 **yıldız sistemi** (Güneş sistemi) 3 **evren** 4 **Andromeda galaksisi**	Her doğru cevap 1 puan.
b)	**Dünya → Güneş → Güneş sistemi → Andromeda galaksisi → evren**	Tam doğru 4 puan; her yer hatası 1 puan eksiltilir.
c)	**Doğru değildir.** Işık noktalarının bazıları **gezegendir**, bazıları ise milyarlarca yıldızdan oluşan **uzak galaksilerdir**.	Karar 1, gerekçe 2 puan.
d)	Güneş sistemi **tek bir yıldızın** (Güneş'in) ve çevresinde dolananların oluşturduğu sistemdir. Galaksi ise **milyarlarca yıldız sistemi**, gaz, toz ve bulutsu içerir; Güneş sistemi **Samanyolu galaksisinin içindedir**.	Güneş sistemi 1, galaksi 2, kapsama ilişkisi 1 puan.

5 Tam puan: 10

FB.7.2.1

	Örnek cevap	Kısmi puan ölçütü
a)	**Yalnızca F_1**; kutu F_1 doğrultusunda (doğuya) yer değiştirmiştir. F_2 ve F_3 düşeydir, kutu düşey doğrultuda **yer değiştirmemiştir**.	Seçim 1, gerekçe 2 puan.
b)	20 N × 4 m = **80 J**	İşlem 1, sonuç 2 puan.
c)	**0 J**; yer değiştirme yoktur.	2 puan.
d)	**Evet**; kutu F_2 doğrultusunda (yukarı) yer değiştireceği için F_2 iş yapardı.	2 puan.

6 Tam puan: 15

FB.7.2.1

	Örnek cevap	Kısmi puan ölçütü
a)	Bağımsız: **yol**. Bağımlı: **yapılan iş**. Kontrol edilen: **kuvvet (20 N)** ve kullanılan blok.	Her değişken 1 puan.
b)	**20 J, 40 J, 60 J**	Her hücre 1 puan.
c)	**Destekliyor**; yol arttıkça iş de artmıştır (yol iki katına çıkınca iş de iki katına çıkmıştır).	2 puan.
d)	**Kuvveti değiştirmeli**, **yolu (ve bloğu) sabit tutmalıdır**. Örneğin her denemede 2 m çekip kuvveti 10, 20, 30 N yapabilir.	Değişen 2, sabit tutulan 2 puan.
e)	40 N × 3 m = **120 J**	İşlem 1, sonuç 2 puan.

7 Tam puan: 15

FB.7.2.1

	Örnek cevap	Kısmi puan ölçütü
a)	1. aşama: 1200 × 1,2 = **1440 J** 2. aşama: 1200 × 0,8 = **960 J** 3. aşama: **0**	Her aşama 2 puan.
b)	1440 + 960 = **2400 J**	2 puan.
c)	**Doğru değildir.** 3. aşamada halter **yer değiştirmez**; zorlanmak ya da yorulmak iş yapıldığını göstermez. Bu aşamada iş sıfırdır.	Karar 1, gerekçe 2 puan.
d)	1500 × 1,2 = **1800 J**; bu iş ilk haltercinin toplam işinden (2400 J) **azdır**.	İşlem 2, karşılaştırma 2 puan.

Kendimi Değerlendiriyorum

Puanınızı soru soru yazın. Puan kaybettiğiniz sorunun öğrenme çıktısını genel tekrar kitapçığından yeniden çalışın, sonra o soruyu yeniden cevaplayın.

Soru	1	2	3	4	5	6	7	Toplam
Çıktı	FB.7.1.1	FB.7.1.1	FB.7.1.3	FB.7.1.5	FB.7.2.1	FB.7.2.1	FB.7.2.1	
Puan	15	15	15	15	10	15	15	**100**
Aldığım								

85–100 puan: Yazılıya hazırsınız. Kısmi puan aldığınız maddelerde ölçütü bir kez daha okuyun.

70–84 puan: Çok iyi. Puan kaybettiğiniz çıktıları kitapçıktan bir kez daha çalışın.

50–69 puan: Temel sağlam. Yanlış maddeleri çözümle karşılaştırın, sonra soruyu yeniden yazın.

0–49 puan: Genel tekrar kitapçığının ilgili bölümünü baştan çalışın, sonra bu senaryoyu yeniden çözün.

Sosyal Bilgiler

7. Sınıf • Yazılı Provaları • Çözümler ve Puanlama

Senaryo 1 7 soru **Senaryo 2** 7 soru **Senaryo 3** 8 soru **Senaryo 4** 7 soru **Senaryo 5** 6 soru

Çözümler ve Puanlama

Senaryo 1 · 7. Sınıf Sosyal Bilgiler

Toplam 100 puan

Tam puan: maddedeki bütün ölçütler karşılanır. **Kısmi puan:** tablodaki ölçütlere göre verilir. **Sıfır puan:** cevap boş bırakılır ya da ölçütlerin hiçbiri karşılanmaz. Örnek cevaptan farklı ama doğru ve gerekçeli cevaplar da tam puan alır.

1 Tam puan: 15

SB.7.1.1

	Örnek cevap	Kısmi puan ölçütü
a)	Gönderici: **okul meclisi (meclis başkanı)**. Alıcı: **okulun öğrencileri**. İleti: **kitap bağışı kermesinin cuma günü yapılacağı**. Kanal: **koridordaki sözlü duyuru, mesajlaşma grubu, okul panosundaki afiş, sınıf ziyaretleri** (biri yeterli). Geri bildirim: **öğrencilerin soru sorması** ya da **kitapların yanlış gün getirilmesi**.	Her doğru öge 1 puan.
b)	**Koridorun kalabalık ve gürültülü olması** duyurunun duyulmasını zorlaştırdı. **Yazılı duyuruda günün yanlış yazılması** iletinin yanlış anlaşılmasına yol açtı. **İlk duyurularda geri bildirim alınmaması** da kabul edilir.	Her uygun durum 2 puan.
c)	**Afiş kalıcıdır**; öğrenciler duyuruyu istedikleri zaman yeniden okuyabilir. **Sınıf ziyareti** sakin bir ortamda yüz yüze iletişim sağlar. **Soruların cevaplanması** geri bildirim sağlar ve yanlış anlamayı önler. Çıkarım: Etkili iletişim **emeğin boşa gitmesini önler, etkinliklere katılımı artırır ve okulda güveni güçlendirir**.	Her değişikliğin etkisi 2 puan (iki değişiklik). Gerekçeli çıkarım 2 puan.

2 Tam puan: 15

SB.7.1.1

	Örnek cevap	Kısmi puan ölçütü
a)	Doruk: **suçlama (genelleme yaparak herkesi suçlama)**. Berk: **suçlama (karşılık olarak suçlama)**. Ece: **konuyu dağıtma**. Herhangi ikisi yeterlidir.	Her doğru eşleştirme 2 puan.
b)	Örnek: “**Afişin hâlâ hazır olmadığını görünce endişelendim, çünkü teslim yarın. Bu akşam görevleri paylaşabilir miyiz?**” Kural: **Tamamı büyük harfle ve ünlem yığarak yazmak bağırmak gibi algılanır. Yüz yüze söylenmeyecek bir söz mesajla da yazılmamalıdır.**	Ben diliyle yeniden yazma (duygu, gerekçe ve istek) 3 puan. Kural 2 puan.
c)	Selin **duygusunu ben diliyle anlatır, kimseyi suçlamaz**, **çözüm önerir ve sorumluluk alır**, **diğerlerine söz bırakır**. Bu davranış tartışmayı iş birliğine çevirir. Sorgulama: Suçlama ve konuyu dağıtma **kırgınlığa ve işin yetişmemesine** yol açar. Etkili iletişim ise **görev paylaşımını ve işin zamanında bitmesini** sağlar.	Selin’in katkısı 3 puan. Grup sonucunu iki yönden sorgulama 3 puan.

3 Tam puan: 15

SB.7.1.2

	Örnek cevap	Kısmi puan ölçütü
a)	Rampa: **ortopedik (tekerlekli sandalye kullanan) bireyler**. Kabartma yazı: **görme engelli bireyler**. Sesli rehber: **görme engelli bireyler**. İşaret dili: **işitme engelli bireyler**.	Her doğru eşleştirme 1 puan.
b)	Örnekler: **Girişe kalıcı bir rampa yapılması** (müze yönetimi, belediye). **Gönüllülerin seslendirdiği sesli rehber hazırlanması** (müze yönetimi, okul, gönüllüler). **Görevlilere işaret dili kursu verilmesi** (müze yönetimi, halk eğitim merkezi). **Eser açıklamalarının kabartma yazıyla basılması** (müze yönetimi, sivil toplum kuruluşu).	Her uygun fikir 2 puan, uygun uygulayıcı 1 puan (iki fikir).
c)	**Katılmıyorum.** Eşitlik **herkese aynı imkânı sunmaktır**. Fırsat eşitliği ise **herkesin ihtiyacına göre destek alarak aynı hizmete ulaşabilmesidir**. Basamaklı kapı tekerlekli sandalye kullanan birinin girişini engeller. Kabartma yazı ya da sesli rehber olmadan görme engelli bir ziyaretçi eserleri tanıyamaz. Bu yüzden **düzenleme gereklidir**.	İki kavramı doğru açıklama 2 puan. Formdan örnekle gerekçeli değerlendirme 3 puan.

4 Tam puan: 15

SB.7.1.3

	Örnek cevap	Kısmi puan ölçütü
a)	1919: **İşgale tepki gösterdi, bağımsızlığına sahip çıktı.** 1920: **Kendi temsilcilerini seçerek millî iradeye sahip çıktı.** 1921: **Elindekini orduyla paylaşarak fedakârlık yaptı.** 1919-1922: **Kadın, yaşlı ve çocuk demeden cephe gerisinde mücadeleye katıldı.**	Her uygun tutum ve davranış 2 puan (iki gelişme).
b)	Çıkarım: **Türk toplumu bağımsızlığına düşkündür; vatan tehlikedeyken birlik ve dayanışma içinde fedakârlık yapar.** Kanıtlar: **Tekâlif-i Millîye ile orduya yardım**, **kağnılarla cephane taşınması**, **işgalin mitinglerle protesto edilmesi**.	Çıkarım 1 puan. Her kanıt 2 puan (iki kanıt).
c)	**Katılmıyorum.** Zafer **cephe ile cephe gerisinin birlikte mücadelesiyle** kazanıldı. Halk **mitinglerle işgale karşı çıktı**, **temsilcilerini TBMM’ye gönderdi**, **Tekâlif-i Millîye ile orduyu destekledi**. Kadınlar ve çocuklar da **cepheye cephane taşıdı**.	Görüş bildirme 1 puan. İki kanıt 4 puan. Sonuç cümlesi 1 puan.

5 Tam puan: 10

SB.7.1.3

	Örnek cevap	Kısmi puan ölçütü
a)	A: **demokrasi**. B: **afet**. C: **spor**. D: **bilim ve teknoloji**.	Her doğru eşleştirme 1 puan.
b)	**1921'de halkın Tekâlif-i Millîye ile elindekini orduya vermesi** ya da **kağnılarla cepheye erzak ve cephane taşınması**.	Uygun davranış 2 puan.
c)	Örnek: **Türk toplumu zor günlerde elindekini paylaşır ve dayanışma içinde olur. Millî meseleler toplumu birleştirir.** Bu tutum Millî Mücadele'den bugüne sürmektedir.	Ortak yönü belirtme 1 puan. Gerekçeli çıkarım 3 puan.

6 Tam puan: 15

SB.7.2.1

	Örnek cevap	Kısmi puan ölçütü
a)	1: **iletişim**. 2: **ekonomi**. 3: **ulaşım** (**kültür** ya da **ekonomi** de kabul edilir). 6: **iletişim** (**kültür** de kabul edilir).	Her doğru alan 1 puan.
b)	Örnek: Öğrenciler **bilgiye daha kolay ulaşır, ödev ve araştırma için genel ağı kullanır. Başka ülkelerdeki akranlarıyla iletişim kurar, yabancı dil kullanır ve farklı kültürleri tanır.** Öte yandan **ekran süresi uzayabilir**, **doğrulanmamış bilgiyle karşılaşabilirler**.	Gerekçeli her etki 2 puan (iki etki). İki gösterge de kullanılmışsa 1 puan.
c)	**Katılmıyorum. Yurt dışına ürün satan işletme 4'ten 37'ye**, **turist sayısı 1 200'den 26 500'e** çıkmıştır. Bu durum ilçeye **gelir ve iş imkânı** sağlar. Ancak **yerel terzi ve ayakkabıcı sayısının 21'den 9'a düşmesi** olumsuz bir etkidir. Küreselleşmenin **hem olumlu hem olumsuz etkileri** vardır.	Görüş bildirme 1 puan. Olumlu bir veri 2 puan. Olumsuz veriyi de değerlendirme 2 puan. Dengeli sonuç 1 puan.

7 Tam puan: 15

SB.7.2.1

	Örnek cevap	Kısmi puan ölçütü
a)	1. görüş: **olumsuz etki, yerel kültürün zayıflaması ve kültürlerin birbirine benzemesi**. 2. görüş: **olumlu etki, kültürümüzün dünyaya tanıtılması ve kültürel etkileşim**.	Her görüş 2 puan.
b)	Örnek: **Küreselleşmenin kültüre etkisi hem olumlu hem olumsuzdur.** Kültürler birbirini tanır ve zenginleşir. Ancak yerel değerler korunmazsa unutulabilir. Sonuç, **bireylerin ve toplumların bilinçli tercihlerine** bağlıdır.	Yorum 3 puan. Gerekçe 2 puan.
c)	Olumsuz: **Hızlı ulaşım ve yoğun insan hareketi nedeniyle hastalıklar kısa sürede dünyaya yayılabilir.** Olumlu: **Bilgi paylaşımı ve uluslararası iş birliği sayesinde tedavi ve aşı çalışmaları hızlanır.**	Her etki gerekçesiyle 3 puan.

Kendimi Değerlendiriyorum

Puanınızı soru soru yazın. Puan kaybettiğiniz sorunun öğrenme çıktısını genel tekrar kitapçığından yeniden çalışın, sonra o soruyu yeniden cevaplayın.

Soru	1	2	3	4	5	6	7	Toplam
Çıktı	SB.7.1.1	SB.7.1.1	SB.7.1.2	SB.7.1.3	SB.7.1.3	SB.7.2.1	SB.7.2.1	
Puan	15	15	15	15	10	15	15	**100**
Aldığım								

85–100 puan: Yazılıya hazırsınız. Kısmi puan aldığınız maddelerde ölçütü bir kez daha okuyun.

70–84 puan: Çok iyi. Puan kaybettiğiniz çıktıları kitapçıktan bir kez daha çalışın.

50–69 puan: Temel sağlam. Yanlış maddeleri çözümle karşılaştırın, sonra soruyu yeniden yazın.

0–49 puan: Genel tekrar kitapçığının ilgili bölümünü baştan çalışın, sonra bu senaryoyu yeniden çözün.

Çözümler ve Puanlama

Senaryo 2 · 7. Sınıf Sosyal Bilgiler

Toplam 100 puan

Tam puan: maddedeki bütün ölçütler karşılanır. **Kısmi puan:** tablodaki ölçütlere göre verilir. **Sıfır puan:** cevap boş bırakılır ya da ölçütlerin hiçbiri karşılanmaz. Örnek cevaptan farklı ama doğru ve gerekçeli cevaplar da tam puan alır.

1 Tam puan: 15

SB.7.1.1

	Örnek cevap	Kısmi puan ölçütü
a)	1 **Sözlü** 2 **Yazılı** 3 **Sözsüz** 4 **Yazılı** 5 **Sözsüz** 6 **Sözlü**	Her doğru işaret 1 puan.
b)	Jest: **başıyla "gel" işareti yapmak**. Mimik: **kaşları kaldırmak**.	Her biri 1 puan.
c)	**Uyumlu beden dili** eksiktir. Gülümseme ile sözler **farklı mesaj verir**; Ali'nin şaka mı yaptığı yoksa gerçekten kızgın mı olduğu anlaşılmaz.	Beceri 1, açıklama 2 puan.
d)	Radyo: **okuma bilmeyen ya da yolda olan kişiye de ulaşır**; **yalnız sese dayanır**, duyuru kısa ve açık olmalıdır. Genel ağ: **hızlıdır, herkese ve her an ulaşır**; **bilgi doğrulanmalı**, öğrencilerin kişisel bilgileri paylaşılmamalıdır.	Her hücre 1 puan.

2 Tam puan: 15

SB.7.1.1

	Örnek cevap	Kısmi puan ölçütü
a)	Bora: **kişiyi aşağılama, genelleme yapma, sen dili**. Duru: **dinlememe**, **ekranla meşgul olma**.	Her kişi 2 puan.
b)	**Etkin dinleme ve empati**; Arda'yı anlamaya çalışıyor, **soru soruyor**, farklı görüşe saygı gösteriyor.	3 puan.
c)	Öneri **iki görüşü de dikkate alır**; hem proje için müze hem eğlence için bilim merkezi vardır. **Herkesin kabul edebileceği ortak bir noktadır.**	4 puan.
d)	Atasözü **dinlemenin konuşmaktan önce geldiğini** anlatır. Bora ve Duru dinlemediği için anlaşmazlık büyür; **Ceren önce dinlemeyi önerince** uzlaşmanın yolu açılır.	4 puan.

3 Tam puan: 15

SB.7.1.2

	Örnek cevap	Kısmi puan ölçütü
a)	A **görme yetersizliği olanlar** B **görme yetersizliği olanlar** C **tekerlekli sandalye kullananlar** D **işitme yetersizliği olanlar**	Her düzenleme 1 puan.
b)	**Çizgili taşlar yön gösterir**, **noktalı taşlar "dur, dikkat"** anlamına gelir.	Her biri 1 puan.
c)	**Louis Braille**; **altı noktalı** hücre.	Her biri 1 puan.
d)	Örnek: **yaşlılar**, **bebek arabasıyla yürüyenler**, ayağı alçıda olan bir öğrenci, ağır bavul taşıyan yolcu.	Biri 1, ikisi 3 puan.
e)	Basamaklı bir giriş tekerlekli sandalye kullanan biri için engeldir; **rampa ve asansör yapılınca aynı kişi istasyonu herkes gibi kullanır**. Güçlük **kişiden değil, düzenlenmemiş çevreden** kaynaklanır.	4 puan.

4 Tam puan: 15

SB.7.1.2

	Örnek cevap	Kısmi puan ölçütü
a)	Eşitlik: **herkese aynı şeyin verilmesi**, kanun önünde herkesin aynı değere sahip olmasıdır. Fırsat eşitliği: **herkesin ihtiyacına göre desteklenerek imkânlardan eşit biçimde yararlanabilmesidir**.	Her kavram 2 puan.
b)	Görüş doğru değildir. Aynı kâğıt ve süre, **Zehra, Emir ve Nil'in diğer öğrencilerle aynı koşulda sınava girmesini engeller**. Düzenlemeler **ayrıcalık değil**, bilgilerini gösterebilmeleri için gereken **fırsat eşitliğidir**.	5 puan.
c)	Örnek: **"Sınavda görme yetersizliği olan ve bedensel yetersizliği olan öğrenciler için düzenleme yapıldı."** (Önce birey, sonra özellik; "kolaylık" yerine "düzenleme".)	3 puan.
d)	Birey: **yeteneğini geliştirir, kendine güvenir**. Toplum: **bireyin bilgisinden ve emeğinden yararlanır**.	Birey 1, toplum 2 puan.

5 Tam puan: 15

SB.7.1.3

	Örnek cevap	Kısmi puan ölçütü
a)	C → **B** → **E** → **A** → **F** → **G** → D	Her doğru yer 1 puan.
b)	Halk **işgali kabul etmemiş**, **bağımsızlığına sahip çıkma** ve direnme tutumu göstermiştir.	3 puan.
c)	Halk **yoksulluğuna rağmen elindeki yiyecek, giyecek ve taşıtları orduya vermiş**; kadınlar cephane taşımıştır. Bağımsızlık **milletin kendi fedakârlığıyla** kazanılmıştır.	4 puan.
d)	**Vatanın bağımsızlığı ve bütünlüğü** söz konusudur; **bütün milleti ilgilendirir** ve ülkenin geleceğini belirler.	3 puan.

6 Tam puan: 10

SB.7.1.3

	Örnek cevap	Kısmi puan ölçütü
a)	1 **Tutum** 2 **Davranış** 3 **Tutum** 4 **Davranış** 5 **Davranış** 6 **Tutum**	Her doğru işaret 1 puan.
b)	Bu kişiler **vatanını ve milletini seven**, **yardımlaşmaya ve doğayı korumaya önem veren** bir tutuma sahiptir.	4 puan; çıkarım iki davranışa dayanmalıdır.

7 Tam puan: 15

SB.7.2.1

	Örnek cevap	Kısmi puan ölçütü
a)	İthalat: **pilin Güney Kore'den, gövdenin Çin'den alınması**. İhracat: **bisikletlerin 30 ülkeye satılması**.	Her biri 2 puan.
b)	**Ekonomi**; ürünün **parçaları farklı ülkelerden gelir**, **satışı dünyanın dört bir yanına** yapılır.	Alan 1, gerekçe 2 puan.
c)	**Küçük işletmelerin büyük şirketlerle rekabette zorlanması.** Öneri: **genel ağ üzerinden satış ve onarım hizmeti vermek**, yerel ve özel ürünler üretmek.	Etki 2, öneri 3 puan.
d)	**İhtiyacı kadar tüketmek**, **kaliteye ve çevreye etkisine bakmak**, yerli üretimi desteklemek.	Biri 1, ikisi 3 puan.

Kendimi Değerlendiriyorum

Puanınızı soru soru yazın. Puan kaybettiğiniz sorunun öğrenme çıktısını genel tekrar kitapçığından yeniden çalışın, sonra o soruyu yeniden cevaplayın.

Soru	1	2	3	4	5	6	7	Toplam
Çıktı	SB.7.1.1	SB.7.1.1	SB.7.1.2	SB.7.1.2	SB.7.1.3	SB.7.1.3	SB.7.2.1	
Puan	15	15	15	15	15	10	15	**100**
Aldığım								

85–100 puan: Yazılıya hazırsınız. Kısmi puan aldığınız maddelerde ölçütü bir kez daha okuyun.

70–84 puan: Çok iyi. Puan kaybettiğiniz çıktıları kitapçıktan bir kez daha çalışın.

50–69 puan: Temel sağlam. Yanlış maddeleri çözümle karşılaştırın, sonra soruyu yeniden yazın.

0–49 puan: Genel tekrar kitapçığının ilgili bölümünü baştan çalışın, sonra bu senaryoyu yeniden çözün.

Çözümler ve Puanlama

Senaryo 3 · 7. Sınıf Sosyal Bilgiler

Toplam 100 puan

Tam puan: maddedeki bütün ölçütler karşılanır. **Kısmi puan:** tablodaki ölçütlere göre verilir. **Sıfır puan:** cevap boş bırakılır ya da ölçütlerin hiçbiri karşılanmaz. Örnek cevaptan farklı ama doğru ve gerekçeli cevaplar da tam puan alır.

1 Tam puan: 15

SB.7.1.1

	Örnek cevap	Kısmi puan ölçütü
a)	**Tamamı büyük harfle yazılmıştır**; bu, bağırmak gibi algılanır. **Kaynağı belirsiz, doğrulanmamış bilgi** herkese gönderilmeye çağrılmıştır.	Her kural 2 puan.
b)	**Valiliğin, millî eğitim müdürlüğünün ya da okulun resmî açıklamasına bakmak**; **bilgiyi birden fazla güvenilir kaynaktan doğrulamak**, iletinin tarihini kontrol etmek.	Her biri 2 puan.
c)	Kalıcı bilgi **G**, ses ve görüntü **T**, okuma bilmeyene ulaşır **R**, hızlı ve herkes içerik üretir **A**	Her eşleştirme 1 puan.
d)	Köylüler haberi **okumak zorunda kalmadan, dinleyerek** öğrendi; ülkede olup biteni **gecikmeden, aynı anda** duymaya başladı.	3 puan.

2 Tam puan: 10

SB.7.1.1

	Örnek cevap	Kısmi puan ölçütü
a)	1 **Sen dili** 2 **Ben dili** 3 **Sen dili** 4 **Ben dili**	Her doğru işaret 1 puan.
b)	Örnek: **“Eşyalarım izinsiz alınıp bozulunca çok üzülüyorum ve kızıyorum.”**	Duygu ve durum ben diliyle anlatılmalı; 3 puan.
c)	Dize, **sözün bir kavgayı bitirebileceğini ya da büyütebileceğini** anlatır. Zeynep **ben dilini seçerse** kardeşi savunmaya geçmez, sorun konuşularak çözülür; **sen dili** ise kavgayı büyütür.	3 puan.

3 Tam puan: 15

SB.7.1.2

	Örnek cevap	Kısmi puan ölçütü
a)	Eğitim **A** Sağlık **C** Ulaşım **B** Çalışma hayatı **D** Sosyal hayat **E, F**	Her doğru harf 1 puan.
b)	**Doğru destek ve fırsat verildiğinde** özel gereksinimli bireyler de **yeteneklerini gösterip başarı kazanabilir**.	3 puan.
c)	Mert’in niyeti iyidir ama **sormadan yardım etmek** kişiyi zor durumda bırakabilir. Önce **“Yardım ister misiniz?”** diye sormalı, kişi isterse onun söylediği biçimde yardım etmelidir.	Değerlendirme 1, doğru davranış 2 puan.
d)	Örnek: **İşaret dili tanıtım atölyesi**, gözler bağlı yürüyüşle hissedilebilir yüzey deneyimi, okulun erişilebilirlik haritasını çıkarmak.	Uygulanabilir ve amaca uygun öneri 3 puan.

4 Tam puan: 15

SB.7.1.3

	Örnek cevap	Kısmi puan ölçütü
a)	Demokraside yönetimi **halk seçimle belirler**. Darbe, **seçilmiş yönetimi silah zoruyla ve hukuka aykırı biçimde** değiştirerek **millî iradeyi yok sayar**.	3 puan.
b)	1960 ve 1980’de **demokratik hayat kesintiye uğradı**. 15 Temmuz’da ise **millet sokaklara çıkarak karşı koydu**, girişim **bir gece içinde başarısız oldu**.	4 puan.
c)	Milletimiz **demokrasiye ve millî iradeye bağlıdır**; gerektiğinde **canını ortaya koyarak** ona sahip çıkar.	Çıkarım kartlardaki davranışa dayanmalı; 4 puan.
d)	**Demokrasi ve Millî Birlik Günü.** Amaç: **şehitleri anmak**, demokrasinin ve birliğin önemini **gelecek kuşaklara aktarmak**.	Ad 2, amaç 2 puan.

5 Tam puan: 10

SB.7.1.3

	Örnek cevap	Kısmi puan ölçütü
a)	Aziz Sancar **2015 Nobel Kimya Ödülü** Alper Gezeravcı **Ocak 2024** Mete Gazoz **Tokyo 2020** 6 Şubat **11 il** (artan: 1938)	Her doğru 1 puan.
b)	Örnek: **6 Şubat depremlerinde** bütün ülke yaraları sarmak için birleşti; **afet de bütün milleti ilgilendiren bir millî meseledir**. (Bilim, uzay ve spor başarıları da millî gurur kaynağıdır.)	3 puan.
c)	Gençlere **örnek olur**, **çalışmanın başarı getireceğine güven** verir; bilim ve spora ilgiyi artırır.	3 puan.

6 Tam puan: 10

SB.7.1.3

	Örnek cevap	Kısmi puan ölçütü
a)	1 **D** 2 **Y** (bugünkü Moğolistan'dadır) 3 **D** 4 **Y** (halkı doyurmak, giydirmek ve korumak için çalıştıklarını anlatır)	Her doğru 1 puan.
b)	1 **Mavi Vatan** 2 **Yeşil Vatan** 3 **Gök Vatan**	Her doğru 1 puan.
c)	Doğru değildir. **Millî değerlere bağlı olmak başka milletleri küçümsemek anlamına gelmez**; **kendi marşına saygı bekleyen, başkasının marşına da saygı gösterir**.	3 puan.

7 Tam puan: 15

SB.7.2.1

	Örnek cevap	Kısmi puan ölçütü
a)	1 **Hazar Denizi** 2 **Gürcistan**	Her biri 1 puan.
b)	Türkiye **Asya ile Avrupa arasında köprü** konumundadır; ürünler **Türkiye üzerinden Avrupa'ya** ulaşır.	3 puan.
c)	Bakü-Tiflis-Kars, **Azerbaycan ve Gürcistan'ı Türkiye'ye demir yoluyla bağlar**. Marmaray **Boğaz'ın altından Asya ve Avrupa demir yollarını birleştirir**; yük kesintisiz taşınır.	Her biri 2 puan.
d)	Çin'de ortaya çıkan hastalık **yolcularla birkaç ay içinde bütün kıtalara yayıldı**; Dünya Sağlık Örgütü **11 Mart 2020'de pandemi** ilan etti.	3 puan.
e)	**Toplu taşımayı tercih etmek**, **yakın yerlere yürümek ya da bisikletle gitmek**, gereksiz yolculuk yapmamak.	Biri 1, ikisi 3 puan.

8 Tam puan: 10

SB.7.2.1

	Örnek cevap	Kısmi puan ölçütü
a)	**Farklı kültürlerin karşılaşarak birbirinden etkilenmesi.** Örnek: **Türk öğrencilerin ebruyu, İspanyol öğrencilerin geleneksel danslarını tanıtması**.	Tanım 1, örnek 2 puan.
b)	Fotoğraf **kişisel bilgileri (ev, okul) ortaya koyar** ve **genel ağda yıllarca kalabilir**. Ela **kişisel bilgi içermeyen** bir fotoğraf seçmelidir.	3 puan.
c)	**Gereksiz yabancı sözcük kullanımı; dilin yozlaşması tehlikesi.**	2 puan.
d)	Örnek: **Türkçeyi özenli kullanmak**, **geleneksel el sanatlarını ve bayramları yaşatmak**, kendi kültürünü akranlarına tanıtmak.	2 puan.

Kendimi Değerlendiriyorum

Puanınızı soru soru yazın. Puan kaybettiğiniz sorunun öğrenme çıktısını genel tekrar kitapçığından yeniden çalışın, sonra o soruyu yeniden cevaplayın.

Soru	1	2	3	4	5	6	7	8	Toplam
Çıktı	SB.7.1.1	SB.7.1.1	SB.7.1.2	SB.7.1.3	SB.7.1.3	SB.7.1.3	SB.7.2.1	SB.7.2.1	
Puan	15	10	15	15	10	10	15	10	**100**
Aldığım									

85–100 puan: Yazılıya hazırsınız. Kısmi puan aldığınız maddelerde ölçütü bir kez daha okuyun.

70–84 puan: Çok iyi. Puan kaybettiğiniz çıktıları kitapçıktan bir kez daha çalışın.

50–69 puan: Temel sağlam. Yanlış maddeleri çözümle karşılaştırın, sonra soruyu yeniden yazın.

0–49 puan: Genel tekrar kitapçığının ilgili bölümünü baştan çalışın, sonra bu senaryoyu yeniden çözün.

Çözümler ve Puanlama

Senaryo 4 · 7. Sınıf Sosyal Bilgiler

Toplam 100 puan

Tam puan: maddedeki bütün ölçütler karşılanır. **Kısmi puan:** tablodaki ölçütlere göre verilir. **Sıfır puan:** cevap boş bırakılır ya da ölçütlerin hiçbiri karşılanmaz. Örnek cevaptan farklı ama doğru ve gerekçeli cevaplar da tam puan alır.

1 Tam puan: 15

SB.7.1.1

	Örnek cevap	Kısmi puan ölçütü
a)	**Kimliğini gizleyerek** (takma adla) yapılmıştır; **alay etme ve aşağılama** vardır; **tehdit** içerir.	Herhangi iki özellik; her biri 2 puan.
b)	**Mesajları silmeden saklamak** (ekran görüntüsü almak), **hemen güvendiği bir yetişkine** (ailesine, öğretmenine, rehber öğretmenine) haber vermek.	Her biri 2 puan.
c)	Doğru değildir. Yüz yüze **bir arkadaşına gülüp alay etmek** nasıl yanlışsa ekranda da yanlıştır. **Videoyu izinsiz yaymak** zorbalığa ortak olmaktır.	3 puan.
d)	Video **başkaları tarafından kaydedilmiş ya da başka gruplara gönderilmiş olabilir**; dijital ortamda yazılanlar silinse bile kalabilir.	2 puan.
e)	Örnek: **Yüz yüze söylemeyeceğimiz sözü mesajla da yazmayız. Kimsenin fotoğrafını ya da videosunu izni olmadan paylaşmayız.** Kırıcı bir paylaşım görürsek yaymaz, öğretmenimize bildiririz.	Her kural 1 puan.

2 Tam puan: 15

SB.7.1.1

	Örnek cevap	Kısmi puan ölçütü
a)	1 **Beceri: etkin dinleme** 2 **Engel: ön yargı** 3 **Engel: emir vermek** 4 **Beceri: empati** 5 **Engel: konuyu dağıtmak** 6 **Beceri: açıklık**	Her satır 2 puan (işaret 1, ad 1).
b)	Örnek: **"Ayşe'nin önerisini önce dinlemek istiyorum. Sonra benim bazı soru işaretlerim var."** Kişiyi değil **görüşü** tartışır, önce **dinler**.	3 puan.

3 Tam puan: 15

SB.7.1.2

	Örnek cevap	Kısmi puan ölçütü
a)	1 **D** 2 **Y** (devredilemez ve vazgeçilemez) 3 **D** 4 **Y** (kapsamdadır) 5 **D**	Her doğru 1 puan.
b)	**Eğitim hakkı.** Öneri: **kış aylarında yolların açık tutulması**, **pansiyonlu bir okulda ücretsiz kalma imkânı**, kapanan günlerde uzaktan eğitim desteği.	Hak 2, öneri 3 puan.
c)	Ayrımcılık değildir. Sınıflara ayırmak **benzer koşuldaki sporcuların adil biçimde yarışmasını** sağlar; **her sporcu yeteneğini gösterme fırsatı bulur**. Bu, **fırsat eşitliğidir**.	5 puan.

4 Tam puan: 15

SB.7.1.2

	Örnek cevap	Kısmi puan ölçütü
a)	1 **Fark et** → 2 **Araştır** → 3 **Çoğalt** → 4 **Seç** → 5 **Paylaş**	Her doğru yer 1 puan.
b)	**Tekerlekli sandalye kullanan öğrenciler**, **görme yetersizliği olan öğrenciler**, ayağı alçıda olan bir öğrenci, boyu kısa olan küçük öğrenciler.	Biri 1, ikisi 3 puan.
c)	Örnek (III): **Fayda**: görme yetersizliği olanlar kitap okuyabilir. **Uygulanabilirlik**: bir köşe ve cihazlarla kolayca kurulur. **Maliyet**: asansöre göre çok düşüktür.	Üç ölçütün kullanılması gerekir; her ölçüt 1, seçim 1 puan.
d)	**Okul müdürü**, **okul aile birliği**, belediye, millî eğitim müdürlüğü.	Biri 1, ikisi 3 puan.

5 Tam puan: 15

SB.7.1.3

	Örnek cevap	Kısmi puan ölçütü
a)	1 **İnebolu** 2 **Ankara**	Her biri 1 puan.
b)	Halk **vatanın bağımsızlığını kendi canından üstün tutmuş**; **büyük bir fedakârlık ve kararlılık** içinde olmuştur.	Çıkarım davranışa dayanmalı; 4 puan.
c)	**Halk Tekâlif-i Millîye Emirleriyle orduya destek verdi**; **kadınlar kağnılarla cephane taşıdı**. Ordu bu destekle savaşabildi.	Her kanıt 2 puan.
d)	Örnek: **6 Şubat 2023 depremlerinde** ülkenin her yerinden **gönüllüler bölgeye koştu, yardım gönderildi**. Millî Mücadele'deki gibi **millet zor günde birlik oldu**.	Örnek 2, ilişkilendirme 3 puan.

6 Tam puan: 10

SB.7.1.3

	Örnek cevap	Kısmi puan ölçütü
a)	**Davranış**; bayrak asmak, koşuya katılmak, fidan dikmek **gözlenebilen eylemlerdir**.	2 puan.
b)	**A uygundur**; birçok davranış aynı yönü gösterir. **B hatalıdır**; 12 kişinin gelmesi kimsenin doğayı sevmediğini göstermez, **az sayıdaki gözlemle herkes hakkında genelleme yapılmıştır**.	A 1, B'nin hatası 3 puan.
c)	Örnek: **"Fidan dikme etkinliğine katılım az olmuştur; etkinlik daha iyi duyurulabilir."**	2 puan.
d)	**Tutum içimizdedir** (duygu ve düşünce); **davranış dışarıdan görülür**.	2 puan.

7 Tam puan: 15

SB.7.1.3

	Örnek cevap	Kısmi puan ölçütü
a)	1 **Evet** 2 **Hayır** 3 **Evet** 4 **Evet** 5 **Hayır** 6 **Evet**	Her doğru işaret 1 puan.
b)	1 **dil** 2 **tarih** 3 **vatan** 4 **kültür** (artan: inanç)	Her doğru 1 puan.
c)	Ortak dil, tarih, vatan ve değerler insanları **aynı milletin üyeleri olarak birbirine bağlar**. Bu yüzden insanlar **tanımadıkları kişilerin acısını kendi acısı gibi paylaşmış**, **birlik ve dayanışma** içinde yardıma koşmuştur.	5 puan.

Kendimi Değerlendiriyorum

Puanınızı soru soru yazın. Puan kaybettiğiniz sorunun öğrenme çıktısını genel tekrar kitapçığından yeniden çalışın, sonra o soruyu yeniden cevaplayın.

Soru	1	2	3	4	5	6	7	Toplam
Çıktı	SB.7.1.1	SB.7.1.1	SB.7.1.2	SB.7.1.2	SB.7.1.3	SB.7.1.3	SB.7.1.3	
Puan	15	15	15	15	15	10	15	**100**
Aldığım								

85–100 puan: Yazılıya hazırsınız. Kısmi puan aldığınız maddelerde ölçütü bir kez daha okuyun.

70–84 puan: Çok iyi. Puan kaybettiğiniz çıktıları kitapçıktan bir kez daha çalışın.

50–69 puan: Temel sağlam. Yanlış maddeleri çözümle karşılaştırın, sonra soruyu yeniden yazın.

0–49 puan: Genel tekrar kitapçığının ilgili bölümünü baştan çalışın, sonra bu senaryoyu yeniden çözün.

Çözümler ve Puanlama

Senaryo 5 · 7. Sınıf Sosyal Bilgiler

Toplam 100 puan

Tam puan: maddedeki bütün ölçütler karşılanır. **Kısmi puan:** tablodaki ölçütlere göre verilir. **Sıfır puan:** cevap boş bırakılır ya da ölçütlerin hiçbiri karşılanmaz. Örnek cevaptan farklı ama doğru ve gerekçeli cevaplar da tam puan alır.

1 Tam puan: 15

SB.7.1.1

	Örnek cevap	Kısmi puan ölçütü
a)	Güçlü yön: **ses ve görüntüyü birlikte sunar**. Dikkat: **seçilen görüntüler olayın tamamını göstermeyebilir**; kavganın tekrar tekrar gösterilmesi bütün taraftarların kavgacı olduğu izlenimi verir.	Her biri 2 puan.
b)	**Ön yargı ve genelleme.** Birkaç kişinin davranışına bakarak **bütün taraftarlar hakkında yargıya** varmıştır.	Engel 1, açıklama 2 puan.
c)	**Dinlememek, ekranla meşgul olmak** (Nehir ve dedeyi dinlemeyen aile). Etkisi: **dede değersiz hisseder**, aile üyeleri birbirinden uzaklaşır.	Engel 2, etki 2 puan.
d)	**Etkin dinleme**: televizyonu kapatıp göz teması kurmak, soru sormak. **Empati**: dedenin o günleri nasıl hissettiğini anlamaya çalışmak.	Her beceri ve örneği 2 puan.

2 Tam puan: 15

SB.7.1.2

	Örnek cevap	Kısmi puan ölçütü
a)	1 **tekerlekli sandalye kullananlar, yaşlılar → rampa**. 2 **tekerlekli sandalye kullanan çocuklar → rampalı geçiş, uygun oyuncak**. 3 **tekerlekli sandalye kullananlar → geniş kapılı erişilebilir tuvalet**. 4 **görme yetersizliği olanlar → kabartma yazı, sesli anlatım**. 5 **tekerlekli sandalye kullananlar, küçük çocuklar → alçak musluk**.	Herhangi üç satır; her satır 2 puan.
b)	**Bebek arabasıyla gezenler**, **yaşlılar**, küçük çocuklar, ayağı alçıda olanlar.	Her biri 1 puan.
c)	**Türk İşaret Dili tercümanı** bulundurmak, **konuşmaları yazıyla ekrana yansıtmak**.	Bir öneri 2 puan.
d)	Basamaklı giriş tekerlekli sandalye kullanan biri için engeldir; **rampa yapılınca o kişi de parka girer**. Güçlük kişiden değil, **düzenlenmemiş çevreden** kaynaklanır.	3 puan.
e)	Örnek: **parkı birlikte gezip erişilebilirlik sorunlarını belirlemek ve belediyeye öneri mektubu yazmak**, afiş hazırlamak, Türk İşaret Dili'nde selamlaşmayı öğrenmek.	Uygulanabilir bir öneri 2 puan.

3 Tam puan: 15

SB.7.1.2

	Örnek cevap	Kısmi puan ölçütü
a)	1 **İçinde** 2 **İçinde** 3 **Değil** 4 **İçinde** 5 **Değil** 6 **İçinde**	Her doğru işaret 1 puan.
b)	**İçindedir.** Özel yetenekli öğrenciler **yaşıtlarından farklı bir eğitim ihtiyacı** duyar; yeteneklerini geliştirmek için ek destek gerekir.	3 puan.
c)	**Kaynaştırma eğitimi**, **bireyselleştirilmiş eğitim programı**, büyük puntolu ya da kabartma yazılı kitap, sesli kitap.	Biri 1, ikisi 3 puan.
d)	**Belirli büyüklükteki iş yerlerinde özel gereksinimli birey çalıştırma zorunluluğu** ya da **mesleki eğitim kursları**. Katkı: **toplum bu bireylerin bilgi ve emeğinden yararlanır**.	Çalışma 2, katkı 1 puan.

4 Tam puan: 20

SB.7.1.3

	Örnek cevap	Kısmi puan ölçütü
a)	Millî Mücadele: **halk elindekini orduya verdi, kadınlar cephane taşıdı → bağımsızlığa bağlılık, fedakârlık**. 15 Temmuz: **millet sokaklara ve köprülere çıktı → demokrasiye ve millî iradeye bağlılık**. 6 Şubat: **gönüllüler bölgeye koştu, yardım gönderildi → yardımlaşma ve dayanışma**.	Her hücre 2 puan.
b)	Toplum **bireysel çıkarını bir kenara bırakıp birlik ve dayanışma içinde** hareket etmiştir.	4 puan.
c)	Örnek: Millî Mücadele'de **millet birliğini koruyarak işgale karşı durdu ve yurdunu kurtardı**; öğüt, birlik içindeki milletin yurdunun korunacağını söyler.	4 puan.

5 Tam puan: 15

SB.7.1.3

	Örnek cevap	Kısmi puan ölçütü
a)	**Bilim ve teknoloji** alanındaki bu başarı **bütün milleti ilgilendirir** ve **ülkenin geleceğini etkiler**.	3 puan.
b)	Davranış: **uzay ve bilim kulübüne katılmak**, **bilim kitapları okumak**, gökyüzü gözlemi yapmak. Tutum: gençler **bilime ilgi duyar ve ülkesinin başarısıyla gurur duyar**.	Davranışlar 2, çıkarım 2 puan.
c)	Doğru değildir. Uzay çalışmaları **ülkenin bilimde ve teknolojide ilerlemesini** sağlar; **gençlere örnek olur** ve bütün milleti ilgilendirir.	4 puan.
d)	Gök Vatan, **hava sahamızın güvenliğine ve bağımsızlığına sahip çıkmaktır**. Örnek: **fidan dikmek**, **denizleri kirletmemek**, vatandaşlık görevlerini yerine getirmek.	Açıklama 2, örnek 2 puan.

6 Tam puan: 20

SB.7.2.1

	Örnek cevap	Kısmi puan ölçütü
a)	1 **ekonomi** 2 **iletişim** 3 **sağlık** (ulaşım) 4 **ekonomi** (iletişim) 5 **kültür** 6 **çevre**	Her kart 1 puan; parantezdeki alanlar da doğru sayılır.
b)	Olumlu: **2. kart**; bilgiye anında ulaşma imkânı doğmuştur. Olumsuz: **5. kart**; **dilin yozlaşma tehlikesi** (ya da 3. kart: salgınların hızla yayılması).	Her biri 2 puan.
c)	**İhracat.** Annesi **genel ağ üzerinden dünyaya satış yapma** olanağından yararlanmış, **girişimci** olmuştur.	İhracat 1, olanak 2 puan.
d)	Doğa **ülke sınırı tanımaz**; bir ülkedeki gazlar ya da atıklar **bütün dünyayı etkiler**. Bu yüzden **ülkelerin birlikte** çalışması gerekir.	4 puan.
e)	**İhtiyacı kadar tüketmek**, **bilgiyi güvenilir kaynaklardan doğrulamak**, Türkçeyi özenle kullanmak, enerji ve suyu tasarruflu kullanmak.	Biri 1, ikisi 3 puan.

Kendimi Değerlendiriyorum

Puanınızı soru soru yazın. Puan kaybettiğiniz sorunun öğrenme çıktısını genel tekrar kitapçığından yeniden çalışın, sonra o soruyu yeniden cevaplayın.

Soru	1	2	3	4	5	6	Toplam
Çıktı	SB.7.1.1	SB.7.1.2	SB.7.1.2	SB.7.1.3	SB.7.1.3	SB.7.2.1	
Puan	15	15	15	20	15	20	**100**
Aldığım							

85–100 puan: Yazılıya hazırsınız. Kısmi puan aldığınız maddelerde ölçütü bir kez daha okuyun.

70–84 puan: Çok iyi. Puan kaybettiğiniz çıktıları kitapçıktan bir kez daha çalışın.

50–69 puan: Temel sağlam. Yanlış maddeleri çözümle karşılaştırın, sonra soruyu yeniden yazın.

0–49 puan: Genel tekrar kitapçığının ilgili bölümünü baştan çalışın, sonra bu senaryoyu yeniden çözün.